

ISSN 1407-9921

ZIŅAS

Projekts „Galēnu pagasta mājokļu vēsturiskā karte” – Latgales reģiona uzvarētājs

Riebiņu novada dome 2015. gadā iesaistījās brīvprātīgā Latvijas pašvaldību apvienībā „Sabiedrība ar dvēseli – Latvija”. 16. janvārī Lielvārdē notikušajā noslēguma pasākumā tika apbalvoti 2015. gada veiksmīgāk realizētie iedzīvotāju projekti. Kā labākais projekts Latgales reģionā tika atzīts Riebiņu novada Galēnos īstenotais projekts „Galēnu pagasta mājokļu vēsturiskā karte”, informē Riebiņu novada domes attīstības un plānošanas daļas projektu vadītāja Antra Meluškāne.

Apvienība „Sabiedrība ar dvēseli” darbojas, lai iedzīvotājiem un to apvienībām palīdzētu īstenot ieceres un paveikt nelielus projektus pašu spēkiem. Tas ir atbalsts nevalstiskajām organizācijām vai neregistrētām iedzīvotāju grupām. Iedzīvotāji raksta projektus, žūrija tos izvērtē, bet atbalstītie projekti saņem pašvaldības līdzfinansējumu, lai biedrība vai iedzīvotāju grupa savu ideju varētu īstenot, dodot savu ieguldījumu sabiedrībai un apkārtejai videi. Līdz šim iedzīvotāju centienus pilnveidojot un uzlabot savu dzīves vidi atbalstīja Nīderlandes fonds Koninklijke Nederlandsche Heide Maatschappij (KNHM) Latvijā, kurš deviņu gadu laikā, atbalstot mazo grantu projektus, ieguldījis vairāk kā divus miljonus eiro Latvijas ekonomikā.

Sākotnēji katrā plānošanas reģionā tika izvirzīti seši veiksmīgāk realizētie projekti, no kuriem trīs labākie projekti katrā reģionā tika apbalvoti noslēguma pasākumā. Vērtēšanu veica reģionālā žūrija, kā arī visi pasākumā klātesošie apmeklētāji, kas novērtēja un izvēlējās reģionālos uzvarētājus.

Ņemot vērā Riebiņu novada 2015. gada mazo grantu projektu konkursa „Ieguldīsim savu darbu novada attīstībā” rezultātus, Riebiņu novada pasākumā pārstāvēja iniciatīvu grupa „Kopā ir spēks” (vadītāja Ilona Sondare) ar projektu „Sociālās dzīvojamās mājas „Rudenāji” apkārtnes vides labiekārtošana” un iniciatīvu grupa „Vēstures pētnieki” (vadītāja Rīta Upeniece) ar projektu „Galēnu pagasta mājokļu vēsturiskā karte”. Par Latgales reģiona uzvarētājiem tika atzīts „Vēstures pētnieku” projekts „Galēnu pagasta mājokļu vēsturiskā karte” (Riebiņu novads).

Latgales reģionu apvienībā „Sabiedrība ar dvēseli – Latvija” pārstāv Riebiņu, Krāslavas, Līvānu un Dagdas novadi.

Līdz 14. februārim nodod sakrātās uzlīmes un palīdzi savai vai sava bērna skolai

Tikai līdz 14. februārim ir iespēja nodot izglītības atbalsta programmas „Savai skolai” uzlīmes un sniegt atbalstu savai vai savu bērnu skolai jauna tehnoloģiskā un materiālā inventāra ieguvei. Izglītības atbalsta programmas laikā no pagājušā gada 2. novembra līdz šī gada 7. februārim iedzīvotāji, iepērkoties „Maxima Latvija” veikalos, saņēma uzlīmes, ko tālāk var novirzīt sev izvēlētai izglītības iestādei, lai tā varētu savā īpašumā iegūt sporta inventāru, mūzikas centrus, printerus, datorus un citas mācību procesa modernizēšanai nepieciešamās lietas. Izglītības iestādes, atbilstoši saņemto uzlīmju daudzumam, izvēlēsies sev nepieciešamo inventāru, ko pavasarī saņems bez maksas. Līdz 14. februārim ikviens tiek aicināts nodot sakrātās uzlīmes izvēlētajām izglītības iestādēm. To var izdarīt divējādi – ierakstot krājkartītē izglītības iestādes nosaukumu, adresi un iemetot īpašā kastē jebkurā „Maxima Latvija” veikalā, kā arī uzlīmes ielīmējot krājkartītē un nogādājot izglītības iestādē.

Šobrīd programmai reģistrējās jau 71,7% jeb 1095 mācību iestādes visā Latvijā.

Riebiņu
vidusskola –
ekoskola
ilgtermiņā

7. lappusē

Mīlestība
uz mālu
mūža garumā

8. lappusē

Ko nozīmē
tiesu reforma
Latgalē

10. lappusē

Dievs spēj samīļot katru dvēseli

„Žēlsirdība ir ceļš, kas vieno Dievu un cilvēku, jo atver sirdi,” ar šiem pāvesta Franciska vārdiem aizvadītajā svētdienā Līvānu Romas katoļu Svētā Miķeļa Erceņģeļa baznīcā norisinājās labdarības koncerts „Es topu samīļots mazliet”, kura laikā tika vākti ziedojumi trīs Līvānu novada iedzīvotāju ārstēšanai un rehabilitācijai.

Baznīca bija cilvēku pārpilna, un tas liecina, ka labdarības ideja sabiedrībā ir dzīva. Spožās saules gaismas pielietā baznīca, siltie vārdi, dvēseliskā mūzika un Dievišķā klātbūtne radīja brīnumainu atmosfēru, kas lika klausītājiem aizmirst elpu un ienirt gluži netveramā sajūtu burvībā.

Gan Urtānu ģimenes vokālais sniegums un vijoļu kvarteta izpildītā Franča Šūberta „Ave Maria”, gan Grozu ģimenes māsas un brāļa, gan Daigas Pūcītes dziedājums aizkustināja klausītāju sirdis. Šķiet, ka līdz pašām baznīcas velvēm aizskanēja tenora Daiņa Skuteļa fascinējošais vokāls, savukārt komponista Jura Kulakova atraktīvā un virtuozā manierē kopā ar draudzes kori „con Amore” un Urtānu ģimenes vīriem izpildīja paša komponēto veltījumu mātei „Jubilate Deo”. Ne vien aplausus, bet pat ovācijas izpelnījās Līvānu draudzes priesteris Jura Zarāna emocionālais dziedājums no Endrjū Loida Vēbera rokoperas „Jēzus Kristus superzvazne.” Tas bija dziedājums Ķetzemenes dārzā – dramatisks dēla un tēva dialogs pirms Jēzus tika nodots un sists krustā.

Koncerts bija kā aicinājums apstāties ikdienā un atrast laiku Dievam un līdzilvēkiem, jo pretējā gadījumā paliekam piebāzti vienīgi paši ar sevi un pasaules troksni, nespējot izdomāt nevienu domu, kas būtu garāka par piecām sekundēm. „Kad tu pacel savas dzīves krustu, tev liekas, ka tu esi pavisam viens. Taču Dievs vienmēr nāk tev palīgā, ja vien tu to lūdz. Viņš grib, lai tu saprastu, ka nekad tu vairs nebūsi viens ar savu krustu. Viņš būs pie tevis tavos vientulības brīžos, brīžos, kad tu izmisumā raudāsi, un arī tad, kad tev vairs nebūs spēka raudāt. Jo Dievs spēj samīļot katru dvēseli,” ar šiem vārdiem koncerta ievadā aicināja ikvienu atvērt dvēseli mūzikai, cilvēcībai, priekam un dāsnumam pasākuma vadītāja Ginta Kraukle.

● Baznīcas velvēs atbalsoja Daiņa Skuteļa balsi. Un katrs cilvēks, kas tajā brīdī, elpu aizrāvis, klausījās skaņās, saprata, ka svarīgāks pat par sasniedzamo mērķi ir ceļš uz to. Un īstenā svētība – ar vieglumu, prieku, mīlestību darītājam.

Koncerta laikā necerēti lielu atsaucību guva aicinājums materiāli atbalstīt trīs līvāniešus.

Pirms sešiem gadiem līvānieši pilsetas svētku laikā vāca ziedojumus akcijā „Palīdzēsim mazajam Danielam staigāt”. Šobrīd Danielam Žukam ir jau 12 gadu, viņš pārcietis neskaitāmas operācijas, zēnam regulāri nepieciešama rehabilitācija, taču uzlabojums ir acimredzams – bērnu cerebrālās triekas skartais zēns šobrīd pats spēj pārvietoties savām kājiņām.

Marta Vuškārniece ir Līvānu draudzē labi zināma meitene. Kopš dzimšanas viņai uzstādīta diagnoze muguras smadzeņu trūce. Marta pārvietoja tikai ratiņkrēslā, taču, neskatoties uz to, viņa ir ieguvusi augstāko izglītību, un šobrīd strādā uzņēmumā SIA „Minox” Līvānos. Martai bijušas piecas operācijas, pirmā jau pusotra gadiņa vecumā, šobrīd Martai ir 24 gadi. Martai līdzās vienmēr ir labais sargeņģelis – viņas vecmāmiņa Helēna.

Jānis Milts smagu muguras traumu guva pagājušajā gadā, zaudējot spēju staigāt. Joprojām turpinās smags ārstē-

šanas un rehabilitācijas periods. Jānis ir ļoti sirsnīgs un sportisks. Aizrautīgs makšķernieks. Ļoti mil savas meitas Laimu un Elinu. Jānis ir cilvēks, kurš palīdzēs jebkuram, neko neprasot preti.

Pusotras stundas ilgā koncerta laikā tika saziedoti 3015 eiro, kas uzreiz pēc koncerta tika nodoti trim ziedojumu saņēmējiem, katram 1005 eiro. Tas dos iespēju izmantot rehabilitācijas un ārstēšanas iespējas, kam ir nenovērtējama nozīme dzīves kvalitātes saglabāšanā.

Kā pēc koncerta ar gandarijumu atzina idejas autore, katoļu draudzes kora „conAmore” diriģente Rīta Semeiko, apbrīnas vērts ir šo cilvēku gara spēks smagu pārbaudījumu priekšā. Viņa ir pārliecināta, ka šie cilvēki iztiktu arī bez sabiedrības atbalsta, jo slimība viņus darījusi ne vien stīprus garā, bet arī ļoti pazemīgus un pieticīgus. Labdarība visvairāk ir vajadzīga pašai sabiedrībai, lai mēs ieraudzītu cilvēkus, kas tepat mums līdzās cīnās ar dzīves grūtībām, lai mācītos pieņemt, palīdzēt un dalīties.

T.Elste

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Deputāts Kaimiņš līdz maijam iecerējis dibināt partiju

Saeimas neatkarīgais deputāts Artuss Kaimiņš (LRA) kopā ar domubiedriem provizoriski līdz maija beigām plānojis nodibināt partiju, kas piedalītos gan 2017. gada pašvaldību vēlēšanās, gan nākamajās Saeimas vēlēšanās, aģentūrai LETA pastāstīja pats politiķis. Nākotnē veidojamais politiskais spēks būšot gatavs piedalīties parlamenta vēlēšanās gan tad, ja tās notiks pašlaik noteiktajā termiņā 2018. gadā, gan arī gadījumā, ja tikšot rīkotas Saeimas ārkārtas vēlēšanas. Kaimiņš ir pārliecināts, ka nebūs grūtību nodrošināt partijas dibināšanai nepieciešamo cilvēku skaitu. Partijas dibināšanai atbalsts varētu tikt gūts gan no pašlaik likumā minētā minimālā skaita – 200 personām, gan arī no 500 cilvēkiem, kas ir skaits, ko politiskā spēka dibināšanai paredz plānotās likuma izmaiņas.

Vešņakovs tautiešus Latvijā aicina cinīties par krievu valodu

Krievijas vēstnieks Latvijā Aleksandrs Vešņakovs, 2. februārī Maskavas namā tīkoties ar tautiešu organizāciju pārstāvjiem, aicināja viņus cinīties par savu valodu, vēsta laikraksts "Vesti Segodnja". "Mums ir kopīga dzimtene, kopīga valoda, kopīga kultūra un mums tās ir jāsarģā. Tas bagātina Latvijas sabiedrību un veicina integrāciju. Vajag cinīties un nepieņemt spiedienu," teica Vešņakovs. Viņš norādīja, ka nepilsoņu tēma turpina būt Krievijas prioritāšu sarakstā. Krievija nekad neesot teikusi, ka Latvijā vēlēšanas atbilstot visiem demokrātiskajiem standartiem, piebilda vēstnieks. Viņš informēja klātesošos par ekonomisko situāciju Krievijā, kā arī par Latvijas un Krievijas sadarbību.

Vāc parakstus, lai ceļa nodokļa iekasēšanu pielīdzinātu Igaunijas vai Lietuvas praksei

Sabiedrības iniciatīvu portālā «Manabalss.lv» sāka parakstu vākšana, lai mainītu Latvijā pastāvošo ceļa nodokļa iekasēšanu, to pielīdzinot Igaunijas vai Lietuvas praksei. Kā iniciatīvas pieteicējs norādīts Volde-mārs Mellups. Iniciatīvā rosināts atcelt esošo ceļa nodokli autotransportam, nosakot tā iekasēšanu ar reālo degvielas patēriņu pēc Igaunijas vai Lietuvas parauga. Mellups tāpat rosina pēc nodokļa atcelšanas dzēst esošos ceļa nodokļa parādus autotransportam, ja tādi ir iekrāti. Mellups uzsvēra, ka Igaunijā un Lietuvā ceļa nodokli iekasē ar katru reāli nopirkto un patērēto degvielas litru, bet Latvijā to iekasē nesamērīgi lielā apmērā, neiedziļinoties, vai ar mašīnu pēc nodokļa apmaksas brauc vai tā visu gadu stāv. Tāpat degviela Igaunijā esot lētāka nekā Latvijā, lai arī tajā jau ieskaitīts ceļa nodoklis. Piemēram, ceļa nodoklis Latvijā ir 80 eiro, un, ja Igaunijā liek vienu centu pie litra, Latvijas piemēra automašīnai ar astoņu litru patēriņu gadā jāveic 100 000 kilometru noskrējieni, kas lielākai daļai privātā autotransporta īpašnieku ir fiziski nereāli, pauza Mellups. Ja nodoklis ir 160 eiro, gadā jānobrauc 200 000 kilometru. «Absolūti nereāli!» sašutis iniciatīvas pieteicējs. Iniciatīvas pieteikumā uzsvērts, ka pēc Ceļu satiksmes drošības direkcijas datiem vidējais privātā autotransporta noskrējieni ir 10 000-20 000 kilometru. Igaunijā ceļa segums ir labākā stāvoklī, kas nozīmē, ka Latvijas iekasēšanas modelis pēc autotransporta masas ir aplams. Pieņemot iniciatīvu, sabiedrība iegūs, jo ekonomēs savu naudu, spēš braukt ar mašīnām, kas patlaban stāv dīkstāvē, kā arī pirks jaunas mašīnas. Tādā veidā tiks veicināta valsts ekonomika. Pašreiz daudziem ceļa nodokļa slogs ir grūti panesams, cilvēki neizmanto privāto transportu tik daudz un bieži, kā gribētu.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei),
65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
žurnālistiem – 65307058.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.
Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

*Zināšanas ikvienā cilvēkā ir kopš dzimšanas.
Iespēju tām atklāties dod mērķis, nodomi un savas
sūtības apjaušana.*

K.Gerhards informē Latgales pašvaldības par iespējām jau drīzumā saņemt ES fondu finansējumu uzņēmējdarbībai nozīmīgas infrastruktūras attīstīšanai

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Kaspars Gerhards Latgales plānošanas reģiona Attīstības padomes sēdē piektdien, 2016. gada 5. februārī, informēja pašvaldības par jau drīzumā pieejamo Eiropas Savienības (ES) fondu finansējumu projektiem, kuru mērķis ir uzņēmējdarbībai nozīmīgas infrastruktūras attīstīšana un kas tiks realizēti Latgalē un Alūksnē, ziņo Oskars Vizbulis, ministra padomnieks Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā.

Sēdes laikā notika viedokļu apmaiņa un diskusijas par nosacījumiem veiksmīgai ES fondu apguves nodrošināšanai Latgales reģionā līdz 2020. gadam.

K.Gerhards uzsvēra, ka 2015. gada sākumā valdībā tika apstiprināts Rīcības plāns Latgales reģiona attīstībai 2015.-2017. gadam. Tajā ietverti pasākumi, kuru īstenošana veicinās nodarbinātību un ekonomisko aktivitāti Latgales reģionā.

Latgales plānošanas reģiona pašvaldībām un Alūksnes novada pašvaldībai paredzēts ES fondu finansējums 52 miljonu eiro apmērā. Atbalsts paredzēts pilsētvides, rūpniecisko teritoriju un citu uzņēmējdarbībai plānoto vai izmantoto degradēto teritoriju atjaunošanai.

Jau šogad tiks uzsākta projektu īstenošana. Šāda veida atbalsts ir būtisks, lai noturētu esošos iedzīvotājus un veicinātu aizbraukušo iedzīvotāju atgriešanos, piedāvājot tiem labi atalgotu darbu un vietu.

Līdz ar to šis Attīstības padomes lē-

mums par Latgales plānošanas reģiona programmas pielikumā iekļautajiem projektiem ir būtisks atskaites punkts tālākai virzībai uz projektu iesniegšanu.

Raksturojot situāciju, Kaspars Gerhards uzsvēra: "Latgale ir bagāta ar savu kultūru un valodu, tās ekonomiskā attīstība uzrāda milzīgu potenciālu. Tādai neklātos būt ES robežai un tieši ekonomiskā nestabilitāte dažreiz liek vietējiem iedzīvotājiem turēt sliktu prātu uz valsti kopumā un ieklausīties agresīvās kaimiņvalsts retorikā, kura joprojām par lielāko traģēdiju uzskata PSRS sabrukumu. Tādēļ šodien būtu īpaši svarīgi stiprināt šo ES tālāko robežu. Tas padarīs Latgali stipru ekonomiski un politiski drošu."

Latgales plānošanas reģiona Attīstības padomes sēdē notika Aglonas tautas namā 5. februārī.

Paplašina politiski nozīmīgu personu un ar tām saistīto cilvēku definīciju

Lai cīnītos pret noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu, ar likuma grozījumiem paplašināta politiski nozīmīgu personu un ar tām saistīto cilvēku definīcija. Par to 4. februārī lēma Saeima, pieņemot grozījumus Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas likumā galīgajā lasījumā.

Deputāti atbalstīja priekšlikumu, kas paredz, ka atbildīgajām iestādēm turpmāk būs jāpārbauda arī politiski nozīmīgas personas vecvecāku, mazbērnu, brāļu un māsu darījumus. Līdz šim likums paredzēja darījumu pārbaudi tikai attiecībā uz vecākiem, laulātajiem, bērniem un viņu laulātajiem.

Likuma grozījumi noteic, ka atbil-

dīgajām iestādēm, piemēram, bankām, būs jāveic klienta padziļināta izpēte, uzsākot un uzturot darījuma attiecības ar politiski nozīmīgu personu, tās ģimenes locekli vai ar tās cieši saistītu personu. Finanšu un kapitāla tirgus komisija izstrādās vadlīnijas, skaidrojot, kas ir ar politiski nozīmīgu personu cieši saistīts cilvēks, iepriekš deputātus informēja likumprojekta autori.

Darījumu izpēte būs jāpārtrauc, ja politiski nozīmīga persona nomirst vai arī vairs neieņem nozīmīgu publisku amatu vismaz 12 mēnešus un attiecīgie darījumi vairs nerada paaugstinātu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas risku, nosaka likuma grozījumi.

Politiski nozīmīga persona šajā likumā definēta kā persona, kura Latvijā, citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai trešajā valstī ieņem vai ieņēmusi nozīmīgu publisku amatu. Tostarp tā ir valsts varas

augstākā amatpersona, valdības vai pašvaldības vadītājs, ministrs, valsts sekretārs vai cita augsta līmeņa amatpersona valdībā vai pašvaldībā.

Tāpat tas attiecas uz parlamenta deputātu, politiskās partijas vadības struktūras (valdes) locekli, tiesnesi, augstākās revīzijas (audita) iestādes padomes vai valdes locekli, centrālās bankas padomes vai valdes locekli, vēstnieku, pilnvaroto lietvedi, bruņoto spēku augstāko virsnieku, valsts kapitālsabiedrības padomes vai valdes locekli, starptautiskas organizācijas vadītāju un valdes locekli vai personu, kas šajā organizācijā ieņem līdzvērtīgu amatu, paredz likumprojekts.

Priekšlikumi izstrādāti saistībā ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) rekomendācijām, norādījuši priekšlikumu autori no Finanšu ministrijas.

Pētījumā norāda uz Baltijas valstu nepietiekamo militāro aizsardzību

Ja Krievija rīt iebruktu Baltijas valstis, skaitliskā mazākumā esošie NATO spēki tiktu sakauti trīs dienu laikā, secināts pēc ASV domnīcas "RAND Corporation" kopā ar ASV bruņoto spēku virsniekiem un civilajām amatpersonām veikto kara spēļu beigām.

"Spēlēs iegūtie secinājumi ir nepārprotami. Tā, kā šobrīd izvietota, NATO nevar sekmīgi aizstāvēt tās visvieglāk ievainojamo dalībvalstu teritoriju," paziņoja "RAND Corporation", kas vadīja kara spēļu izpēti.

Virknē kara spēļu, kas izspēlētās vairāku mēnešu laikā no 2014. līdz 2015. gadam, Krievijas bruņotie spēki spēja ieņemt Rīgu vai Tallīnu 36 līdz 60 stundu laikā.

ASV un Baltijas valstu karavīri ar ASV

gaisa spēku palīdzību nespēja apturēt mehanizēto Krievijas vienību virzīšanos uz priekšu, ciešot smagus dzīvā spēka zaudējumus, norādīts pētījumā.

Pētījumā uzsvērts, ka atdzimstošā un neparedzamā Krievija NATO ir pārsteigusi nesagatavotu. Krievijas iebrukuma Baltijas valstis gadījumā ASV un citām alianses dalībvalstīm nebūtu pietiekami daudz karavīru, tanku un bruņutransportieru, lai palēninātu Krievijas spēku virzīšanos uz priekšu, teikts "RAND Corporation" pētnieku Deivida Šlapaka un Maikla Džonsona ziņojumā.

"Šāda ātra sakāve atstātu NATO ierobežotu skaitu iespēju, visas no tām būtu sliktas," pausts ziņojumā. Tajā norādīts, ka ASV un citas NATO dalībvalstis varētu censties veikt asiņainu pretuzbrukumu, uz ko Krievija varētu reaģēt, eskalējot konfliktu. Otra iespēja

būtu draudēt ar plaša mēroga atbildi, kurā varētu būt iekļauta arī kodolieroču izmantošana. Trešā iespēja būtu vismaz uz laiku atzīt sakāvi un sākt jaunu Auksto karu ar Maskavu.

Kara spēlēs tomēr arī norādīts uz soļiem, kurus NATO var spert, lai izvairītos no sakāves un nostiprinātu NATO austrumu flangu, raidot skaidru signālu Krievijai, ka viegla uzvara nav iespējama.

Spēki septiņu brigāžu lielumā, tai skaitā trīs smagi bruņotas brigādes, ko atbalstītu gaisa spēki un artilērija, būtu pietiekami, lai "novērstu ātru Baltijas valstu ieņemšanu". Šādu papildu spēku uzturēšana izmaksātu 2,7 miljardus ASV dolāru (2,47 miljardus eiro) gadā.

Vašingtona, LETA—FOREIGN POLICY

Lappusi sagatavoja T.Elste

Laimīgi, kas piedzīvo mīlestību

VELGA ŠVIRKSTE, Livānu novada dzimtsarakstu nodaļas vadītāja, ietilpst to vadītāju kategorijā, uz ko attiecas apzīmējums "jaunie", jo šo iestādi vada nedaudz vairāk par gadu — kopš 2014. gada 27. novembra. Arī interviju kādam preses izdevumam, kā viņa pati atzina, sniedzot pirmo reizi. Taču Velgas kopējais darba stāžs ir ilgs. Kādreizējā Livānu pilsētas dzimtsarakstu nodaļā viņa uzsāka darbu 1994. gada 2. janvārī. 2001. gada jūnijā mainīja darba vietu un nedaudz vairāk par diviem gadiem bija Preiļu rajona tiesas darbiniece, sākumā strādāja par tiesas sēžu sekretāri, vēlāk — par tiesneša palīgu. 2005. gadā Velga atgriezās iepriekšējā darba vietā, kas pa to laiku bija pārtapusi par Livānu novada dzimtsarakstu nodaļu, un sāka strādāt par inspektori.

Velga Švirkste dzimusi un augusi Livānos, absolvējusi Livānu 1. vidusskolu. Kādu laiku strādājusi arī par bērnudārza audzinātāju, Jēkabpils agrobiznesa koledžā apgūvusi jurista palīga profesiju. Pašlaik studē tiesībzinātnes Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā. Ir mīļa meita savai 83 gadus vecajai mammai. Tā galvenajos vilcienos ir pārstāstāma Velgas līdzšinējā biogrāfija.

— Darbs dzimtsarakstu nodaļā tomēr piesaistīja vairāk nekā tiesā, ja izlēmāt tajā atgriezties?

— Man ļoti patika arī darbs tiesā. Tie pienākumi, ko man vajadzēja veikt, bija interesanti. Taču Livānos atgriezās ērtību dēļ, jo braukāšana uz Preiļiem bija apgrūtināta.

Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja toreiz bija Jekaterina Šavļuga, darbiniece ar lielu pieredzi. Manos kā inspektora pienākumos ietilpa darbs ar arhīva dokumentiem, atkārtotu civilstāvokļa aktu reģistrāciju apliecināšanu dokumentu sagatavošanu, arhīva lietu sakārtošanu, vadītājas aizvietošanu viņas prombūtnes laikā.

Pēc tam daudzus gadus nostrādāju kopā ar nodaļas vadītāju Mariju Pastari. No viņas mācījos lielu atbildības sajūtu, viņa bija ļoti akurāta darbā, apveltīta arī ar daudzām citām pozitīvām īpašībām. Tagad inspektora darbā strādā Antra Vilcāne. Darbojamies vienotā komandā. Mani kā vadītājas pienākumi ir laulību un dzimšanas reģistrācija, vārda, uzvārda un tautības maiņas lietu kārtošana, papildinājumu veikšana civilstāvokļa aktu reģistros. Inspektora ziņā ir darbs ar arhīva lietām, miršanas fakta reģistrāciju, bet, protams, ikdienā tik strikti darbus nedalām. Ja izveidojusies rinda, arī es pati veicu citus darbus, piemēram, reģistrēju miršanu.

— Nupat no jūsu nodaļas saņemta demogrāfiskā statistika par Livāniem bija šokējoša, janvārī piedzimuši tikai trīs bērni. Tiesa, Preiļu novadā reģistrēti tikai viens...

— Tomēr pērnā gada statistika bija labāka par 2014. gadu — mazāk miršanas gadījumu, toties vairāk jaunpiedzimušo un laulību.

Esmu pārskatījusi statistiku no 1994. gada. Skaitļi ir ļoti mainīgi. Piemēram, laulības vienu gadu bijušas 36, nākamajā gadā to skaits pieaudzis, tad atkal krities. Sākot ar 2004. gadu, to kļuvis vairāk — gadā pa 50, 60 laulībām. Pērn laulībā stājušies 69 pāri, 26 no viņiem laulājās baznīcā. Mūsu pienākumos ietilpst sastādīt laulības reģistru arī par tām laulībām, kas noslēgtas baznīcā.

— Vai atceraties pirmo pāri, ko laulājāt? Kādas izjūtas piedzīvojāt?

— Biju ļoti satraukusies. Jāteic gan, ka joprojām pirms katras laulības ceremonijas uztraucos, galvenokārt par to, lai tā patiktu jaunajam pārim, viņu vecākiem,

lai ligava un ligavainis būtu apmierināti, lai viss noritētu skaisti. Protams, ir lietas, kas visās laulību norisēs ir obligātas — vadītājam jāuzliek amata zīme, saskaņā ar Latvijas Civillikumu jānoskaidro, vai ligavainis un ligava vēlas stāties laulībā, un Latvijas Republikas vārdā laulība jāpasludina par noslēgtu.

Ienākot ceremonijā zālē, labvēlīgā enerģija no klātesošajiem sajūtama vienmēr. Tas palīdz pārvarēt uztraukumu. Par laimi, manā praksē nav bijuši gadījumi, kad jaunais pāris pasaka "nē" vārdu, un ceru, ka nebūs arī turpmāk. Nodaļā ir piedzīvots gadījums, kad pāris neieradās uz laulības reģistrāciju, par iemeslu neinformēja ne iepriekš, ne arī pēc noteiktā datuma, kad viņiem bija paredzēts apprecēties. Ir bijušas tādas reizes, kad šķirti pāri pēc kāda laika atkal no jauna reģistrē savu laulību. Savā praksē esmu piedzīvojusi vismaz trīs tādas gadījumus. Laikam tomēr apjautuši, ka viņi ir tās istās ābola pusītes.

— Jūsu darbs saistīts ar ģimenes dzīves visgaisākajiem brīžiem — ar kāzām, ar bērniņa piedzimšanu.

— Ar to mūsu darbs arī ir savdabīgs. Nenovērtējami ir tie brīži, kad redzam laimes un prieka asaras jaunas ģimenes tapšanas brīdī, vai saņemot bērniņa pirmo dokumentu. Man ļoti patīk, kad reģistrēt bērniņa dzimšanu vecāki ierodas jau pa ceļam no dzemdību nodaļas. Aizkustinoši skatīties, cik bezgala sau dzīgi tēti tur savus mazulišus, kāds maigums un mīlestība staro no vecākiem. Cik skaisti tas ir! Šādos brīžos gribas, lai tā būtu vienmēr, — tā viņi skatītos uz saviem bērniem, un bērni uz saviem vecākiem. Skumji ir tad, ja bērns jāreģistrē bez ziņām par tēvu, jo vīrietis nav bijis spējīgs uzņemties šo atbildību un tēva pienākumus. Mammām tādās reizēs sakām, ka vīrietis tomēr to var izdarīt arī vēlāk, vienmēr var atzīt paternitāti.

Protams, mūsu ikdienā ir arī tās asaras, ar kādām aizgājēja tuvinieki saņem mīļa cilvēka pēdējo dokumentu — miršanas apliecību. Gribas cilvēkam sāpju brīdī kaut ko pateikt, bet istos mierinājuma vārdus ir tik grūti atrast. Taču vārdi nepalīdzētu. Vienīgais dziednieks ir laiks.

— Mūsu intervija notiek Valentīndienas priekšvakarā. Šonedēļ daudzi, sevišķi jauni ļaudis, dzīvo uz tāda mīlestības vilņa pacēluma.

● Valentīndiena ir svētki, kas jau ienākuši mūsu dzīvē. Jaunie cilvēki tos ir pieņēmuši, un uzmanības apliecinājumu sev tuvam un mīlam cilvēkam nekad nevar būt par daudz. Tā ir brīva izvēle, — kurš vēlas, tas svin. Vērojumi iepriekšējos gados rāda, ka arī kungi ar sirmām galvām šajā dienā puķu veikalos pērk ziedus. Tāpēc, tuvojoties Valentīndienai, visiem — jauniem, veciem un arī maziem gribu novēlēt — būt mīlošiem un mīlētiem, teica Livānu dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Velga Švirkste. Foto: I.Kirillova

— Par mīlestību, par mūžseno jautājumu, kas tā ir, sacerēts milzums daudz literāru darbu, dziesmu, mūzikas. Arī filozofi to mēģinājuši nedefinēt, bet zinātnieki pat atklājuši mīlestības hormonus. Mīlestība, manuprāt, ir pašas skaistākās un stiprākās jūtas pasaulē. Laimīgi tie, kas tās piedzīvo, un vēl laimīgāki tie, kas tās māk saudzēt un saglabāt ilgus gadus visas dzīves garumā. Manā darbā ir arī tādi patīkami pienākumi kā zelta un dimanta kāzu jubilāru sveikšana. Man ir ļoti liela cieņa pret šiem cilvēkiem, kas pratuši dzīvi nodzīvot kopā. Visiem uzdodam tradicionālo jautājumu, kā viņi to ir spējuši? Atbildes ir dažādas, bet gandrīz vienmēr tajās izskan atziņa, ka ar pacietību, ar prasmi piedot, ar prasmi otrā vairāk saskatīt labo nevis slikto. Mīlestības loģisks turpinājums ir laba ģimene, kurā aug laimīgi bērni.

— Kādas ir mūsdienu ligavas, salīdzinot ar ligavām pirms gadiem divdesmit?

— Ligavas vienmēr ir skaistas. Jaukas. Var redzēt, ka emociju varā, — uztraukums mijas ar laimes sajūtām. Arī ligavaini mēdz būt uztraukušies. Ligavas izvēlas ne tikai baltas, bet arī citu krāsu kleitas, vai arī tērpā kombinē vairākas krāsas, kas savukārt saskan ar ziedu pušķi. Redzams, ka arī vecāki no visas sirds izdzīvo šo dienu, — vēl laimi saviem bērniem, un arī pārdzīvo, kāda būs viņu dzīve, vai tā veidosies laimīga.

Patīkami reģistrēt arī pārus, kas gados vairs nav tik jauni, bet kā dzīvesbiedri kopā pavadījuši vairākus gadus vai gadu desmitus. Pērn reģistrējam pāri, kas kopā bija nodzīvojuši 30 gadus.

Laulības var reģistrēt vienkāršākos apstākļos nodaļas vadītājas

kabinetā. Var izvēlēties skaisti iekārtoto laulību zāli Livānu kultūras namā, kur pietiek vietas kuplam kāzu viesu pulkam. Pērn četri pāri gribēja reģistrēties ārpus dzimtsarakstu nodaļas — brīvā dabā Daugavas krastā pie Latgales mākslas un amatniecības centra. Protams, var izvēlēties arī citas vietas, kas ir piemērotas šim nozīmīgajam notikumam, lai ceremonija varētu norisināties cienīgi, lai klātesošajiem būtu droši.

Domāju, ka arī Valentīndienā iecerētā ideja pāriem no visas Latvijas laulību reģistrāciju noslēgt gaisa balonos būs interesants pasākums, pārdzīvojumi gan pāriem, gan dzimtsarakstu nodaļu vadītājiem būs vienreizēji un neapraķstāmi.

Katram pārim es vēlu, lai liktenis ir viņiem labvēlīgs, lai abi paliek kopā uz mūžu. Arī tie, kas atkārtoti stājas laulībā, ir ar pārliecību, ka šoreiz tas būs uz mūžu.

— Un tomēr, — tik daudzas ģimenes dzīvo neregistrētā laulībā. Kāpēc?

— Man grūti atbildēt, kāpēc tas tā ir. Nezinu, vai man ir tiesības, tā sakot, mest akmeni vīriešu dārziņā, un varbūt tie ir mani konservatīvie uzskati, bet iniciatīvai noslēgt laulību jānāk no vīrieša. Ja viņi nav nopietni šo sievieti iemīlējuši, ja viņiem nav nopietna attieksme pret ģimeni, viņi neuzrunā un nebildina sievieti. Iespējams, ka arī sievietes uzskata, ka ir moderni dzīvot neregistrētā laulībā. Tomēr, ja šādās attiecībās ir dzimuši bērni, uzskatu, ka viņu tētim un mammai jābūt vīram un sievai. Vai nu jūtas nav līdz galam patiesas, vai cilvēki nejūtas droši viens par otru, plus nedaudz bezatbildības, tikai tā, manuprāt, izskaidrojama

kopdzīve bez reģistrācijas.

— Kāds ir jūsu vaļasprieks? — Patīk dejojot. Dejoju Jersikas senioru deju kopā "Jersikietis". Tas sagādā lielu prieku un baudījumu. Vienmēr nepacietīgi gaidu mēģinājumus un vienmēr no jauna izdzīvoju lampu drudzi, kad ir uzstāšanās reizes.

Dzīvoju Jersikas pagastā. Ļoti patīk būt pie dabas, un, dzīvojot laukos, es to izbaudu katru dienu. Soziem janvārī sajūsminājos par neapraķstāmi skaisto, mainīgo meža izskatu. Vienu dienu tas bija piesnidzis, citā — apsarmojis. Dabā mani iepriecina jebkas. Esmu ļoti apmierināta, ka dzīvoju Latvijā, ka pie mums ir šie četri gadalaiki, kas ir īsts baudījums sirdij un dvēselei. Ļoti patīk strādāt dārzā, sevi izjūtu kā zemnieci, kurai pa prātam jebkurš darbs — sēšana, ravēšana, puķu un dārzeņu audzēšana, arī zemes rakšana un pat mēslojuma ķerru izklatīšana. Mājās ikdienas gaitās pavada divi suņi un divi kaķi.

Priecājos par ceļojumiem, daudz esmu izbraukusi pa bijušo Padomju Savienību, divas reizes esmu kāpusi kalnos. Skaisti ceļojumi arī pa Latviju, kur var atklāt daudz jauna. Pērn ar deju kolektīvu vairāk iepazīnām Preiļu novadu un jutos ļoti gandarīta par redzēto gan leļļu muzejā, gan vingliemežu audzētavā, gan pie mājas vīna ražotājas. Pēc tam devāmies uz Aglonu, kur bija iespēja piedalīties Maizes muzeja jubilejas pasākumā. Konstatēju, ka nav jābrauc kaut kur tālu, jo daudz jaunu iespaudiv var gūt tuvākajā apkārtnē un ka ir vērts iepazīt cilvēkus, kas ar lielu gribasspēku, neatlaidību realizējuši savas ieceres.

L.Rancāne

Iepazīstinās ar Lauku attīstības programmas aktualitātēm

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) Preiļu nodaļa 10. februārī pulksten 10.00 Sutru kultūras nama telpās rīko informatīvu semināru par Lauku attīstības programmas aktualitātēm un pasākumiem lauksaimniekiem.

LLKC Preiļu konsultāciju biroja augkopības konsultante Inese Magdale-noka iepazīstinās ar jaunumiem augkopībā un šajā jomā plānotajām mācībām 2016. gadā. Par aktualitātēm grāmatvedībā stāstīs LLKC Preiļu konsultāciju biroja vadītāja Māriete Vucenlīdzāne, bet uzņēmējdarbības konsultante Jolanta Augšpūle informēs par Pārtikas un veterinārā dienesta, Lauksaimniecības datu centra un citu institūciju aktualitātēm.

Iespēja papildināt zināšanas lopkopjiem

10. februārī pulksten 11.00 Sutru kultūras nama telpās notiks biedrības "Preiļu Lauksaimnieku apvienība" rīkotais seminārs lopkopjiem. Semināra tēma — neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana govīm biežāk sastopamo vielmaiņas slimību gadījumos; rīcība līdz veterinārārsta ierašanās brīdim. Par to runās dzīvnieku veselības speciāliste veterinārārste Vita Būde-Gaile.

Semināra gaitā tiks raksturoti un izskaidroti biežāk sastopamie akūtie veselības traucējumi (piena trieka, fosfora trūkums, apetītes zudums, ketoze, saindēšanās un citas), tiks sniegti ieteikumi, kā rīkoties, ja veterinārā speciālista palīdzība vēl nav pieejama, bet dzīvnieka dzīvība ir apdraudēta. Lopkopjiem būs iespēja noskatīties videomateriālu, būs praktiskie demonstrējumi.

Speciāliste pieņems apmeklētājus Preiļos, Rudzātos un Turkos

Valsts lauku tīkla Preiļu novada lauku attīstības konsultante Elza Spodra Elste turpmāk pieņems apmeklētājus Preiļos, Rudzātos un Turkos.

✓ **Preiļos**, Raiņa bulvārī 21b — pirmdienās, trešdienās un ceturtdienās no pulksten 9.00 — 13.00;

✓ **Rudzātu** pagasta pārvaldē — mēneša pirmajā un trešajā piektdienā no pulksten 10.00 līdz 13.00;

✓ **Turku** pagasta pārvaldē — mēneša otrajā un ceturtajā piektdienā no pulksten 10.00 līdz 13.00.

Vajadzības gadījumā ar konsultanti var sazināties pa tālruni 29426188, e-pasta adrese elza.elste@inbox.lv.

Apbalvoja centīgākos Preiļu novada zemniekus

● Preiļu novada četrus pagastus veicīgākie zemnieki pēc novada domes pateicības rakstu saņemšanas — (no kreisās) Ilze Teilāne, Jānis Kokins, Uldis Putāns, Jānis Kručāns, Arnis Šņepsts, Māriete Jonāne, Inta Pizele, Jānis Ugainis un Jānis Klībais.

5. februārī notikušajā tradicionālajā novada uzņēmēju un zemnieku gadā pasākumā novada domes pateicības par ieguldījumu lauksaimniecības attīstībā saņēma pārstāvji no visiem novada pagastiem.

No Saunas pagasta paldies tika teikts Ilzei Teilānei (z/s "Medusmuiža"), Jānim Ugainim (z/s "Kalnieši 2"), Edgaram Soldānam (z/s "Tūmeņi"), Jānim Klībajam (z/s "Kalēji"). Pateicības saņēma Jānis Kokins un Uldis Putāns no Pelēču pagasta, Jānis Kručāns (z/s "Pauguru Mājas"),

Arnis Šņepsts (IK "Sintra I") no Preiļu pagasta, kā arī Māriete Jonāne (z/s "Džeriņi 1") un Inta Pizele no Aizkalnes pagasta.

Par ieguldīto darbu Preiļu novada lauksaimnieku konsultēšanā un atbalstīšanā paldies arī Preiļu novada lauku attīstības konsultantei Elzai Spodrai Elstei.

Dabas daudzveidība un pārtika: skaitļi un fakti

No visiem dzīvniekiem un augiem, kas sastopami uz Zemes un varētu tikt izmantoti cilvēku uzturā, lauksaimniecībā tiek izmantota tikai neliela daļa. 75 procentus augu valsts pārtikas produktu nodrošina 12 augu sugas, bet 90% lopkopības produkcijas nodrošina 15 dzīvnieku sugas.

Tomēr šis ārkārtīgi niecīgais sugu skaits ir atkarīgs no simtiem tūkstošu citu sugu, piemēram, no kukaiņiem un putniem, kas nodrošina lauksaimniecības augu apputeksnēšanu. Tie aizsargā no slimībām, noārda atlikumus, pārstrādā barības vielas, lai tās atkal varētu tikt izmantotas, un veido simbiozes ar citām sugām.

Agro – bioloģiskā daudzveidība

Kukaiņi, piemēram, lapsenes un mārītes ir dabiskie kaitēkļu apkarotāji lauksaimniecības kultūraugiem. To klātbūtne samazina nepieciešamību pēc veselībai bīstamu pesticīdu izmantošanas. Lauksaimniecība nevarētu pastāvēt bez dabiskajiem apputeksnētājiem. Tauriņi, bites, lapsenes, dažādas vaboles apputeksnē vairumu mums ļoti zināmo nepieciešamo lauksaimniecības augu. Eiropas Savienībā tiek audzēti 264 kultūraugi, un 80% no tiem apputeksnē kukaiņi. Lauksaimniecībā izmantoto dzīvnieku un augu ģenētiskā daudzveidība palīdz uzlabot lauksaimniecības produktivitāti un ļauj piemēroties mainīgiem apstākļiem.

Samazinoties ģenētiskā materiāla daudzveidībai lauksaimniecībā, ja tiek kultivētas vienvēdīgas augu kultūras un dzīvnieku šķirnes, izraisa paaugstinātu risku, ka samazināsies raža un būs jāreķinās ar ražas zudumiem.

Samazinoties bioloģiskajai daudzveidībai un tās nodrošinātajiem ekosistēmu pakalpojumiem, palielinās pesticīdu pie-

lietojums, kas savukārt atkal negatīvi ietekmē lauksaimniecisko bioloģisko daudzveidību un tiešā veidā kaitē cilvēku veselībai, jo īpaši attīstības valstīs, kur aptuveni 25 miljoni cilvēku ik gadu akūti saindējas ar pesticīdiem, ko uzņem ar pārtikas produktiem no intensīvās lauksaimniecības. Tāpēc, pieaugot pārtikas deficīta problēmai pasaulē, īpaši svarīgi rūpēties par lauksaimniecības bioloģisko daudzveidību.

Pārtika un nabadzība

Tiek lēsts, ka pasaulē no pārtikas trūkuma cieš apmēram 800 miljoni cilvēku, turklāt turpmākajās desmitgadēs šī problēma turpinās saasināties. Viens no svarīgākajiem negatīvajiem faktoriem – ģenētiskās daudzveidības samazināšanās izraisīs problēmas pārtikas ražošanā.

GMO

Šobrīd nav iespējams pilnībā novērtēt riskus, ko izraisīs ģenētiski modificēti organismi invāzija dabiskajās dzīvotnēs, savvaļas sugu hibridizācija un toksiskais piesārņojums. Ģēnu tehnoloģija lauksaimniecībā pārkaļķo dabiskās sugu robežas. Kad šādi ģenētiski izmainīti organismi nonāks savvaļā, tie nebūs kontrolējami un atsaucami. Pētījumi ir pretrunīgi un ilglaicīgi pētījumu nav vispār.

Ekoloģiskos draudus rada iespējamība, ka veidosies augu kaitēkļu un nezāļu rezistence un ģenētisko modifikāciju pārnese uz tradicionālajiem kultūraugiem. Ietekmi uz cilvēku veselību atstāj herbicīdu atliekas dzeramajā ūdenī. Izmaiņot augu genomu, pastāv arī risks, ka veidosies toksikoloģiski imunoloģiskie efekti.

Katrā ziņā iespējamība, ka ģenētiski pārveidotie un bioloģiski tradicionālie augi varētu eksistēt neitrāli līdzās, ir izslēgta. Ja GMO nonāk brīvā dabā, tie nav kontrolējami, radot paaugstinātu risku ekoloģiskajam līdzsvaram dabā.

No www.ldf.lv

ZIŅAS

Palielināts finansējums zemes iegādei lauksaimniecības produkcijas ražošanai

Akciju sabiedrība "Attīstības finanšu institūcija Altum" līdz 2015. gada 31. decembrim piešķirusi 781 aizdevumu zemes iegādei lauksaimniecības produkcijas ražošanai par kopējo summu 39,60 miljoni eiro un ir noslēgti 774 līgumi par 38,80 miljoniem eiro. Speciālisti prognozēja, ka 2016. gada februāra sākumā aizdevumiem paredzētie līdzekļi (40 miljoni eiro) būs apgūti un trūkstošā finansējuma dēļ būs jāpārtrauc jaunu iesniegumu pieņemšana. Lai zemes iegādē neveidotos pārrāvums, valdība 2. februārī apstiprināja zemes iegādes kredītēšanas programmas finansējuma palielināšanu par 15 miljoniem eiro.

Valdība lēma pagarināt aizdevumu termiņu no 20 līdz 30 gadiem, — to veicinājusi lauksaimniecībā izmantojamās zemes cenas palielināšanās. Savukārt aizdevumiem, kas izsniegti pēc 2016. gada 5. februāra, vairs netiks piemērots nosacījums par kredītprocenu likmes pieauguma kompensēšanu, ja tā palielinātos virs četriem procentiem gadā.

Jaunajiem lauksaimniekiem turpmāk vairs nebūs obligāti jāizmanto Valsts lauku tīkla konsultantu pakalpojumi. Jāpiebilst gan, ka jaunajiem lauksaimniekiem, kuri iesniegumu iesnieguši līdz 2016. gada 5. februārim, tiek saglabāts nosacījums par Valsts lauku tīkla konsultantu pakalpojumu izmantošanu.

Pieteikties platību maksājumiem šogad varēs tikai elektroniski. Lauksaimniekiem jābūt EPS lietotājiem

Lauku atbalsta dienests (LAD) informē, ka, sākot ar šo gadu, pieteikties uz platību maksājumiem varēs tikai elektroniski, izmantojot LAD Elektroniskās pieteikšanās sistēmu (EPS).

Lai varētu lietot minēto sistēmu un iesniegt tajā iesniegumu, lauksaimniekiem jānoslēdz līgums par LAD elektroniskās pieteikšanās sistēmas pakalpojumu izmantošanu. LAD aicina visus lauksaimniekus, kuri jau nav kļuvuši par EPS lietotājiem līdz šim, noslēgt lietotāja līgumu tuvākajā laikā, lai pavasarī savlaicīgi varētu lietot EPS un iesniegt iesniegumu maksājumu saņemšanai. Līguma forma ir pieejama gan elektroniski LAD mājaslapā www.lad.gov.lv izvēlnē "Kā kļūt par EPS lietotāju",

gan arī jebkurā LAD klientu apkalpošanas centrā. Aizpildītu līgumu var iesniegt gan personīgi LAD klientu centros, gan elektroniski, izmantojot elektronisko parakstu.

Pavasārī pirms uzsāksies platību maksājumu iesniegšana EPS, LAD organizēs atbalsta pasākumus lauksaimniekiem par EPS lietošanu un pieteikšanās platību maksājumiem elektroniski. Atbalstu sniegs arī Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs.

Jautājumu un neskaidrību gadījumos lauksaimnieki var saņemt konsultācijas jebkurā LAD klientu apkalpošanas centrā klātienē, arī rakstot e-pastu: klienti@lad.gov.lv vai zvanot uz informatīvo tālruni 67095000.

Saeima atbalsta subsīdiju neaplikšanu ar nodokli

4. februārī Saeimā Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija vienbalsīgi atbalstīja biedrības "Zemnieku saeima" (ZSA) un deputāta Edgara Putras kopīgi iesniegtos grozījumus likumā "Par uzņēmuma ienākuma nodokli". Pieņemtie grozījumi paredz, ka arī 2017. un 2018. gadā lauksaimniekiem piešķirtās subsīdijas – valsts atbalsts lauksaimniecībai vai Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai, netiks apliktas ar uzņēmuma ienākuma nodokli (UIN).

ZSA atzinīgi vērtē Saeimas lēmumu atbalstīt Latvijas lauksaimniekus. Saeimas sapratne un pretimnākšana Latvijas lauksaimniekiem šajā jautājumā ir ļoti svarīga. Zemākie tiešmaksājumi visā ES pazemina Latvijas lauksaimnieku konkurētspēju citu ES valstu lauksaimnieku vidū. Subsīdiju turpmāka neaplikšana ar nodokli UIN maksātājiem ir reāls solis pretim Latvijas lauksaimniecības attīstības veicināšanai.

Platību maksājumu vidējais Eiropas Savienības līmenis uz hektāru šobrīd ir aptuveni 256 eiro par hektāru, bet Latvijas lauksaimnieki šobrīd saņem aptuveni 88 eiro. 2020. gadā labākajā gadījumā šī summa Latvijā varētu sasniegt aptuveni 132 eiro par hektāru, tātad nesasniedzot pat vidējo Eiropas Savienības līmeni.

Tāpat 2016. gadā un turpmākos gadus samazināsies pārejas posma valsts atbalsts lauksaimniecībā. Ja 2015. gadā tas bija 51 miljons eiro, tad 2016. gadā tie ir tikai 26 miljoni eiro, bet 2017. gadā vairs tikai 1,5 miljoni eiro.

Lappusi sagatavoja L. Kirillova

Konkurss „Mans klases audzinātājs 2016”

Lai popularizētu klases audzinātāja darbu, pirmo reizi vispārīgā izglītības iestāžu 1.-12. klašu kolektīvi (vai klases skolēnu grupa) tiek aicināti darīt zināmu, cik viņiem ir lielisks klases audzinātājs un izvirzīt balvai “Klases audzinātājs 2016”, informē Preiļu novada bērnu un jauniešu centra direktore Aija Caune.

Paši mazākie, visticamāk, ar vecāku atbalstu, lielākie skolēni paši pēc savas

brīvas gribas aicināti rakstīt stāstu “Mans klases audzinātājs”. Tas ir stāsts par to, cik svarīgi ir, lai kopā ar klasi priekš, bēdās un visos citos notikumos līdz dzīvotu audzinātājs. Kā nekā “klase ir klases audzinātāja spogulis vai otrādi”. Bērni aicināti aprakstīt notikumus vai situācijas, kuras visspilgtāk raksturo klases audzinātāju, gadījumus, kas attēlo attiecības ar klases audzinātāju ikdienā, klases tradīcijas, īpašības, kuras raksturo klases audzinātāju un citus svarīgus faktus par klases

audzinātāja darbu.

Pretendentus balvai “Klases audzinātājs 2016” var pieteikt līdz 2016. gada 25. aprīlim, iesniedzot Preiļu novada bērnu un jauniešu centrā stāstu un pieteikuma veidlapu.

Vēlamies, lai nominācija “Mans klases audzinātājs” kļūst par ikgadēju skolotāju kā klases audzinātāju profesionālās meistarības apliecinājumu, kas plašākas sabiedrības vidū ļaus atklāt to, cik daudz ir patiesi izcilu skolotāju — klases audzinātāju, uzsver Aija Caune.

Arī šogad NVA piedāvās skolēniem iespēju strādāt vasaras brīvlaikā

Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) sadarbībā ar darba devējiem arī šovasar no jūnija sākuma līdz augusta beigām īsteno skolēnu vasaras nodarbinātības pasākumu, kurā varēs piedalīties skolēni vecumā no 15 līdz 20 gadiem, kas mācās vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs. Piedaloties vasaras nodarbinātības pasākumā, skolēni iegūs praktisku darba pieredzi, strādājot darba devēju piedāvātajās profesijās, uzzinās, kas ir darba intervija, darba līgums un darba tiesiskās attiecības, gūs priekšstatu par darba tirgus vidi.

Jau februāra beigās NVA plāno izsludināt darba devēju pieteikšanos skolēnu vasaras nodarbinātības pasākuma īstenošanai. Pieteikties darba devējs varēs tajā NVA filiālē, kuras apkalpošanas teritorijā viņš plāno izveidot darba vietu skolēnam. Vispirms NVA filiāle ar darba devēju noslēgs sadarbības līgumu, bet pēc tam darba devējs ar skolēnu slēgs darba līgumu, nodrošinot skolēnam darba vadītāju, kurš jaunietim palīdzēs apgūt darbam nepieciešamās pamatprasmes un

iemāņas.

Par paveikto darbu skolēns saņems atalgojumu valstī noteiktās minimālās algas apmērā par pilnu nostrādātu darba laiku – 370 eiro pirms nodokļu nomaksas. NVA darba devējam nodrošinās dotāciju skolēna mēneša darba algai 50 procentu apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas, savukārt otru algas pusi skolēnam maksās darba devējs pats.

NVA darba devējam maksās arī dotāciju darba vadītāja darba algai. Par 10 skolēnu darba vadīšanu NVA dotācija darba vadītāja algai būs valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas apmērā, tātad, par viena skolēna darba vadīšanu dotācijas apmērs būs viena desmitā daļa no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas. Viens darba vadītājs varēs vadīt ne vairāk kā 10 skolēnu darbu.

NVA apmaksās veselības pārbaudes skolēniem, ja to paredz normatīvie akti par obligātajām veselības pārbaudēm, kā arī apdrošinās skolēnus pret nelaimes gadījumiem darba vietās. Savukārt darba devējs par nodarbināto skolēnu veiks darba devēja un darba ņēmēja nodokļu nomaksu.

Skolēnu pieteikšanos dalībai “Nodar-

binātības pasākumos vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs” plānots uzsākt pavasarī. Arī šogad skolēni vasaras darbam varēs pieteikties elektroniski ar NVA interneta vietnes starpniecību.

Skolēns, kurš piedalīsies NVA nodarbinātības pasākumā vasaras brīvlaikā un nebūs sasniedzis 19 gadu vecumu, netiks ņemts no vecāku apgādības, to paredz likums “Par iedzīvotāju ienākumu nodokli”, līdz ar to vecākiem tiks saglabāti nodokļu atvieglojumi, ja tādi ir noteikti.

Jāatgādina, ka skolēnus nedrīkst nodarbināt darbos, kas saistīti ar paaugstinātu risku viņu drošībai, veselībai, tikumībai un attīstībai.

2015. gadā NVA skolēnu vasaras nodarbinātības pasākumā tika iesaistīti 3 804 skolēni, sadarbībā ar 467 darba devējiem izveidotas 3188 darba vietas. Kopumā dalībai pasākumā pērn bija reģistrējušies 7961 skolēns.

2016. gadā NVA skolēnu vasaras nodarbinātības pasākumā plānots iesaistīt 4 000 skolēnus. Pieredze rāda, ka visi strādāt gribēšie skolēni piedalīties pasākumā nevar, jo ir ierobežots izveidoto darba vietu skaits.

Topošie studenti ir aicināti pieteikties LU Fonda stipendijām

Līdz 11. martam 12. klašu skolēni ir aicināti pieteikties Latvijas Universitātes (LU) Fonda stipendijām studijām 2016./2017. akadēmiskajā gadā.

Pieteikties stipendijām ir iespējams, aizpildot attiecīgu *on-line* pieteikuma anketu un augšupielādējot nepieciešamos dokumentus mājas lapā www.fonds.lv.

Lai pieteiktos stipendijām, abiturienta vidējai atzīmei ir jābūt augstākai par 7,5 ballēm. M.M.V.Petkevičs pieminās stipendijas pretendentiem, piesakoties stipendijai, nepieciešams pievienot arī izziņu no sociālā dienesta, kas apliecina ģimenes kopējo ienākumu līmeni vai apgrūtināto sociālo stāvokli.

Stipendiju pretendenti nedrīkst vienlaikus būt LU Fonda vai citu mecenātu stipendiju ieguvēji, kā arī LU darbinieki.

Uz stipendiju “Ceļmaize” var pretendēt 12. klašu skolēni, kas plāno uzsākt studijas Latvijas Universitātē; stipendijas apmērs 2200 eiro akadēmiskajā gadā. Nosacījumi saņemšanai: izcilas sekmes mācībās un augsti sasniegumi gan mācībās, gan citās aktivitātēs ārpus mācību darba. Pieteikšanās anketa: www.fonds.lv/stipendijas/pieteikties-stipendijai.

Uz M.V.Petkeviča pieminās stipendiju var pretendēt 12. klašu skolēni, kas plāno uzsākt studijas Latvijas Universitātē; stipendijas apmērs 2200 eiro akadēmiskajā gadā. Nosacījumi saņemšanai: nepietiekams materiālais nodrošinājums studijām, izcilas sekmes mācībās un augsti sasniegumi gan mācībās, gan citās aktivitātēs ārpus mācību darba. Pieteikšanās anketa: www.fonds.lv/stipendijas/pieteikties-stipendijai.

2016./2017. akadēmiskajā gadā LU Fonds piedāvās vairāk nekā 20 dažādas mecenātu stipendijas Latvijas Universitātes un citu augstskolu studentiem. Nākamā pieteikšanās stipendijām notiks 2016. gada rudenī. Aktuālā informācija par stipendijām, pieteikšanās noteikumiem un LU Fonda stipendātiem atrodama www.fonds.lv un www.facebook.com/LUFonds.

VĀRKAVAS NOVADS

Vārkavas novada domes kārtējā sēdē viens no galvenajiem bija jautājums par pamatbudžeta 2016. gadam un speciālā budžeta apstiprināšanu, kā arī par Vārkavas pamatskolas reorganizāciju. Par šiem domes lēmumiem “Novadnieks” jau informēja. Sēdē izskatīti arī citi jautājumi.

Rikos atkārtotu nepabeigtā kultūras nama un zemes gabala izsoli

Vārkavas novada dome 2015. gada 24. februārī pieņēma lēmumu “Par nekustamā īpašuma Padomes ielā 45, Vecvārkavā, Upmalas pagastā Vārkavas novadā, kadastra nr. 7690 005 0446 atsavināšanu”. Savukārt 2015. gada 28. jūlijā tika pieņemts lēmums par šī objekta izsoles noteikumu apstiprināšanu. 6. oktobrī notika šī īpašuma izsole, kurā neregistrējās nevienš pretendents. 27. oktobrī dome nolēma atzīt 6. oktobrī rīkoto izsoli par nenotikušu un rīkot atkārtotu izsoli, pazeminot izsoles sākumcenu par 20 procentiem, nosakot nosacītu cenu – 4272,98 eiro. 2015. gada 22. decembrī tika rīkota otrā izsole, uz kuru nepieteicās nevienš pretendents.

Saskaņā ar Publiskas personas mantas atsavināšanas likumu pēc otrās nesekmīgās izsoles institūcija, kas organizē nekustamā īpašuma atsavināšanu, var rīkot trešo izsoli ar augšpabeigto soli, pazeminot izsoles sākumcenu ne vairāk kā

par 60 procentiem no nosacītās cenas.

Domes sēdē tika pieņemts lēmums rīkot atkārtotu nekustamā īpašuma izsoli un noteikt tā nosacīto cenu – 3000 eiro. Sēdē apstiprināti arī izsoles noteikumi. Izsoles objekts sastāv no zemes gabala 10 452 kvadrātmetru platībā un nepabeigtas kultūras nama ēkas ar kopējo platību 2074,90 kvadrātmetri.

Ar domes lēmumu uzdots īpašuma atsavināšanas komisijai divu mēnešu laikā rīkot nekustamā īpašuma izsoli un iesniegt domei lēmuma projektu par izsoles rezultātiem, un izsoles izdevumu apstiprināšanu.

Slēgs rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līgumus

Sēdē izskatīti triju personu iesniegumi par zvejas tiesību nomas līgumu slēgšanu pašpatēriņam un zvejas limita murdu iedalīšanu 2016. gadam Lielajā Kalupes ezerā.

Saskaņā ar Civillikuma I pielikumu Lielais Kalupes ezers ir publiskais ezers. Ministru kabineta noteikumos paredzēts, ka rūpnieciskās zvejas tiesības publiskajos ūdeņos, kuros zvejas tiesības pieder valstij, pildot deleģētās valsts (izpildvaras) funkcijas, iznomā vietējā pašvaldība. Rūpnieciskās zvejas tiesības šajos noteikumos minētajos ūdeņos iznomā fiziskajām vai juridiskajām personām, nosakot zvejas rīku veidus un skaitu, vai nozvejas apjomu un, ja nepieciešams, arī zvejas vietas,

ievērojot attiecīgas pašvaldības teritorijas ūdeņiem iedalīto zvejas limitu.

Nemot vērā attiecīgo likumdošanu, domes deputāti pieņēma lēmumu nodot nomā personām M.Z., A.Z., J.Z. katrai 2016. gadā zvejas limitu pašpatēriņam zvejai Lielajā Kalupes ezerā vienu zivju murdu ar ne vairāk kā 30 metru lielu sētas garumu vai spārnu atvērumu. Ar domes lēmumu pilnvarota Vārkavas novada Rožkalnu pagasta pārvaldes vadītāja Mairita Stulpiņa noslēgt ar minētajām personām rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līgumus pašpatēriņam zvejai Lielajā Kalupes ezerā. Noteikta rūpnieciskās zvejas tiesību nomas maksa 2016. gadā 9,96 eiro apmērā.

Atsavinās kustamo mantu

Domes sēdē nolemts Vārkavas novada pašvaldībai piederošo kustamo mantu – transportlīdzekli IVECO 4512, valsts reģistrācijas numurs FG 1102 atsavināt par brīvu cenu. Īpašuma atsavināšanas komisija pilnvarota saskaņā ar tirgus vērtību noteikt transportlīdzekļa brīvo cenu.

Citi jautājumi

✓ Domes sēdē izskatīti arī vairāki citi jautājumi. Izdarīti grozījumi Vārkavas novada domes 2010. gada 23. marta saistošajos noteikumos “Par papildu materiālo palīdzību Vārkavas novadā”. Noteikumi papildināti jaunā redakcijā, norādot, ka tiesības saņemt vienreizēju atbalstu 50

eiro apmērā jubilejā ir personām, kuras sasniegušas 80, 85, 90, 95 un 100 gadu vecumu. Sasniedzot 101 gadu vecumu, personām ir tiesības turpmāk katru gadu dzimšanas dienā saņemt vienreizēju atbalstu 50 eiro apmērā. Tiesības saņemt vienreizēju atbalstu 20 eiro apmērā ir politiski represētajām personām, kā arī personām ar pirmās grupas invaliditāti un bērniem ar invaliditāti. Tāpat palielināts atbalsts donoriem no 2,85 līdz 5 eiro.

✓ Sēdē pieņemts lēmums slēgt zemes nomas līgumu ar personu K. par zemes vienības Rožkalnu pagastā 13 hektāru platībā nomu uz 10 gadiem. Zemes izmantošanas mērķis – lauksaimnieciskā darbība. Noteikta nomas maksa 1,5 procentu apmērā no zemes gabala kadastrālās vērtības gadā plus PVN.

✓ Sēdes darba kārtībā bija iekļauts arī jautājums par pils projektu, taču lēmums par šo jautājumu netika pieņemts.

✓ Izskatīti jautājumi par izmaiņām novada dzīvokļu jautājumu komisijā, par pamatlīdzekļu norakstīšanu un pamatlīdzekļu ņemšanu uzskaitē, par Vārkavas novada domes saistošo noteikumu publicēšanas vietu.

✓ Sēdē apstiprināts Vārkavas novada pašvaldības 2016. gada amatu saraksts. Izskatīts jautājums par nokavēto nekustamā īpašuma nodokļu maksājumu piedziņas bezstrīda kārtībā apturēšanu.

Preiļos mainīta namu apsaimniekošanas maksas izmantošana

SIA "Preiļu saimnieks" apsaimniekotajās daudzdzīvokļu mājās apsaimniekošanas maksas ir noteikta 38,4 centi par kvadrātmetru (tā nav mainīta kopš 2008. gada 1. janvāra, red.), informē uzņēmuma sabiedrisko attiecību speciāliste Inese Šņepste.

Skaidrojot, kā apsaimniekošanas maksas tika noteikta, jāsāk ar to, ka apsaimniekošanas maksas

apmērs (27 santīmi par kvadrātmetru) tika apstiprināts 2007. gada 20. jūlijā Preiļu novada domes sēdē un stājās spēkā 2008. gada 1. janvārī. Taču šis domes lēmums zaudēja spēku 2008. gada 12. decembrī, kad stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi nr. 1014 "Kārtība, kādā aprēķināma maksas par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu", kuri joprojām ir spēkā. SIA "Preiļu saimnieks" apsaimniekotajās daudzdzīvokļu

dzīvojamās mājās apsaimniekošanas maksas apmērs nav ticis mainīts.

Agrāk apsaimniekošanas maksas aprēķinā tika plānots uzkrājumu fonds — pieci santīmi par kvadrātmetru, ko dzīvokļu īpašnieki ar kopsapulces lēmumu varēja izlietot remontdarbiem, savukārt 22 santīmi par kvadrātmetru tika paredzēti daudzdzīvokļu ēkas un piegulošās teritorijas uzturēšanai. Tagad mājas uzkrājumu veidošanas sistēma ir

mainījusies. Atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem visa summa, kas netiek iztērēta kārtējo mājas uzturēšanas un apkopes darbu veikšanai, paliek uzkrājumā nākamajiem periodiem. Šī summa vienai daudzdzīvokļu mājai aug ātrāk, citai lēnāk, tas ir atkarībā no mājas tehniskā stāvokļa. Dzīvokļu īpašnieki kopsapulcē ar balsu vairākumu var pieņemt lēmumu, kādiem remontdarbiem uzkrājuma naudu izlietot.

SIA "Preiļu saimnieks" katru gadu publicē paziņojumus, ka no 1. aprīļa uzņēmuma komunālo maksājumu norēķinu daļā N.Rancāna ielā 3a, var iepazīties ar aizvadītā gada pārskatu par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu. Tāpat dzīvokļu īpašnieki var griezties SIA "Preiļu saimnieks" Liepu ielā 2 ar iesniegumu, lai saņemtu pārskatu par savas mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu.

Centrā "Strops" aizvadīts darbīgs gads

2015. gada nogalē Aglonas bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas centrs (BJBLPC) "Strops" atzīmēja savu piekto pastāvēšanas gadadienu. Pastāvēšanas laikā "Strops" ir ieguvis popularitāti gan Aglonas, gan kaimiņu novadu iedzīvotāju vidū. Pērn "Stropu" apmeklēja un smēla pieredzi tuvi un tāli ciemiņi, interesi par bērnu un jauniešu centru darbību izrādīja vairāki Latvijas novadi, kā arī ārzemju viesi.

Centra apmeklētāju skaits pērn bija 10 414. Mācību gada laikā mēnesi kopā centru apmeklēja vidēji 50 bērni un jaunieši dienā, vasarā vidēji 20 bērni dienā. Aktīvākie apmeklētāji ir Aglonas pagasta bērni un jaunieši. Centrs piedāvā plašas brīvā laika pavadīšanas iespējas, katru dienu ir iespējams spēlēt galda spēles, daudzfunkcionālās un attīstošās spēles, darboties ar lego. 2015. gadā iegādātas sešas jaunas gal-

da spēles, septiņi lego konstruktoru komplekti, galda hokejs. Lielu atbalstu galda spēļu iegādē sniedza Aglonas biedrība "Neaizmirstule". Bērni labprāt skatās jaunākās multfilmās, klausās mūzikas ierakstus, zīmē, darbojas radoši. Centrs nodrošina interneta izmantošanas iespējas, bērniem ir pieci datori. Pērn bija iespēja apmeklēt neformālās izglītības nodarbības "Prasmju lāde", "Radīprieks", darboties pulciņā "Brīnumu pasaule", attīstīt un pilnveidot savu dejotprasmi pulciņā "Ritma dejas". Pirmsskolas vecuma bērni labprāt apmeklē tautisko deju un radošās angļu valodas nodarbības. Centra darbinieki organizē arī tematiskos pasākumus. Vasaras sezonā tiek piedāvātas organizētās aktivitātes. Bērnu vidū ir iecienīta dzimšanas dienu ballīšu organizēšana centrā, klases vakaru svinēšana.

Sadarbībā ar izglītības darba speciālisti interešu izglītības jomā un novada izglītības iestādēm, centrā tika organizēti nova-

da interešu izglītības pasākumi — konkurss "Anekdošu virpulis 2015", konkurss — izstāde "Lidice 2015", novada dzejas un dziesmu festivāls "Mīlestības pasaule un es tajā", novada jauno vides pētnieku forums "Skolēni eksperimentē", novada skatuves runas konkurss, novada konkurss — izstāde "Rakstu darbi", "Spicais zēns 2015". Centrā tika organizēti vairāki semināri novada izglītības iestāžu pašpārvalžu līderiem, dalībniekiem un skolotājiem.

Pērn sadarbībā ar Aglonas novada biedrību "Neaizmirstule" projekta "Nesēdi tumsā" ietvaros skolu pašpārvalžu dalībniekiem bija iespēja piedalīties liderisma skolas "Satiec savu rītdienu" nodarbībās, bet novada skolotājiem bija iespējas pilnveidot komunikācijas prasmes un iemaņas apmācību kursā "Saskarsme un komunikācija".

"Strops" darbinieki izstrādāja un veiksmīgi realizēja projektu "Radi pats!". Projekts tika īstenots

ar Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras atbalstu, tas 100% apmērā tika finansēts no valsts budžeta līdzekļiem. Projekta aktivitāšu īstenošanas rezultātā tika atbalstīta radošo jauniešu festivāla "Tādi esam!" organizēšana, tika organizētas divas jauniešu iniciatīvu akcijas "Mācīties un darāt!". Šo akciju rezultātā tapa vides objekts pie Aglonas BJBLPC "Strops", kā arī Aglonas BJBLPC "Strops" apmeklētājus priecē jauniešu veidotais sienas gleznojums. Jauniešiem bija iespēja piedalīties sešās meistardarbnīcās "Vasaras pieturas", kurās bija iespēja apgūt mezglāšanas, filcēšanas, darba ar vasku, tekstildarbu, dekoru izgatavošanas, floristikas prasmes. Notika divi praktisko apmācību cikli "Iniciatīva". Jauniešiem bija iespēja apgūt salsas deju prasmi un darboties ar lego konstruktoriem. Projektā kopumā tika iesaistīti ap 100 Aglonas novada jauniešu.

Centrā Izglītības un zinātnes ministrija organizēja tikšanos

"Darba ar jaunatni plānošana pašvaldībā", kurā tika aicināti piedalīties novada jaunieši, pašvaldības darbinieki, deputāti, kā arī visas darbā ar jaunatni ieinteresētās personas. Sadarbībā ar Aglonas novada centrālo bibliotēku novada iedzīvotājiem bija iespēja tikties ar rakstnieci Māru Zāliti, kā arī tika organizēta Latgales reģiona tūrisma informācijas centru speciālistu kopsapulce. Sadarbībā ar Aglonas novada biedrību "Neaizmirstule" tika organizēts ideju konkursa "Uzdriksies Aglonā!" noslēguma pasākums.

"Stropā" aizvien pieprasītāki kļūst spēļu bibliotēkas pakalpojumi, tās tika izsniegtas 170 reizes. Populārs ir arī tūrisma resursu punkts, tā pakalpojumi tika izmantoti 35 reizes, kā arī resursu punkta jaunajiem vecākiem pakalpojumi tiek izmantoti ļoti aktīvi.

L.Kaļāne,
Aglonas BJBLPC "Strops" vadītāja

AGLONAS NOVADA DOMĒ

27. janvārī notika Aglonas novada domes kārtējā sēde, kurā deputāti izskatīja virkni pašvaldības dzīvē svarīgu jautājumu, tajā skaitā apstiprināja arī novada budžetu 2016. gadam, kā arī speciālo budžetu.

Jaunais pašvaldības deputāts pienākumus pildīs bez atlīdzības

Domē darbu uzsācis deputāts Aivars Rīvars, kas pie pienākumu pildīšanas stājies pēc tam, kad savas pilnvaras nolika Feoktists Pušņakovs.

Klātesošie deputāti ar balsu vairākumu pieņēma lēmumu atļaut deputātam A.Rīvaram ar 2016. gada 27. janvārī veikt deputāta pienākumus sabiedriskā kārtā, bez atalgojuma vai jebkādas citas materiālās atlīdzības saņemšanas. Ar šādu iesniegumu domē bija vērsies deputāts Aivars Rīvars, kurš 2013. gada pašvaldību vēlēšanās startēja "Latgales partijas" sarakstā un ieguva nākamā lielāko balsu skaitu pēc Feoktista Pušņakova.

Normatīvie akti paredz, ka pašvaldības deputātiem ir tiesības atteikties no atlīdzības par deputāta pienākumu pildīšanu. Šādos gadījumos pašvaldības dome pieņem attiecīgu lēmumu un informē par to Valsts ieņēmumu dienestu, kas tiks darīts arī šajā gadījumā.

Lēma par mērķdotāciju sadalījumu Aglonas novada izglītības iestādēm

Pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumiem "Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pašval-

dību izglītības iestādēm bērnu no piecu gadu vecuma izglītošanā nodarbināto pirmsskolas izglītības pedagogu darba samaksai un pašvaldību vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai" un Izglītības un zinātnes ministrijas vēstuli "Par mērķdotācijām pašvaldībām 2016. gada janvārim — augustam", domnieki lēma apstiprināt attiecīgās naudas summas.

Mērķdotācijas piecgadīgo un sešgadīgo bērnu apmācībai novada astoņiem mēnešiem paredzētā summa ir 22 176 eiro, tajā skaitā Aglonas pirmsskolas izglītības iestādei — 12 608 eiro, Grāveru pamatskolai — 1744 eiro, Priežmalas pamatskolai — 3472 eiro un Šķeltovas pamatskolai — 4352 eiro.

Mērķdotācija piecgadīgo un sešgadīgo bērnu apmācībā nodarbināto pedagogu piemaksām par iegūtajām kvalitātes pakāpēm astoņiem gada mēnešiem ir 1040 eiro, tajā skaitā Aglonas bērnuudārzam pienāksies 630 eiro, Grāveru pamatskolai — 15, Šķeltovas pamatskolai — 395 eiro.

Mērķdotācija pamata un vispārējās vidējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai novada skolās astoņos mēnešos būs 232 040 eiro. Tajā skaitā Aglonas vidusskolā (2015. gada 1. septembrī bija 151 audzēknis) — 126 192 eiro, Grāveru pamatskolā (33) — 29 936 eiro, Priežmalas pamatskolā (46) — 40 640 eiro, Šķeltovas pamatskolā (42) — 35 272 eiro.

Sadalīta arī mērķdotācija pedagogu piemaksām par iegūtajām kvalitātes pakāpēm, kopumā tie ir 13 000 eiro. Tajā skaitā Aglonas vidusskolai pienāksies 9296 eiro, Grāveru pamatskolai — 720 eiro, Priežmalas pamatskolai — 656 eiro, Šķeltovas pamatskolai — 2328 eiro.

Deputāti nolēma apstiprināt mērķdo-

tāciju Aglonas internātvīdusskolai pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām astoņiem mēnešiem 185 344 eiro apmērā, tajā skaitā piemaksa par kvalitātes pakāpēm — 7120 eiro. Uzturēšanas izdevumiem paredzēti 103 093 eiro, kas kopā skolai sastādīs 288 437 eiro.

Līdzīgi apstiprināta mērķdotācijas interešu izglītībai sadale novada skolām laika periodam no janvāra līdz augustam. Kopējā summa ir 12 733 eiro, tajā skaitā Aglonas vidusskolai — 5063 eiro, Grāveru pamatskolai — 1104 eiro, Priežmalas pamatskolai — 1543 eiro, Šķeltovas pamatskolai — 1400 eiro, Aglonas internātvīdusskolai — 3215 eiro, Aglonas katoļu ģimnāzijai — 408 eiro.

Iepazinās ar plānotajiem sporta un kultūras pasākumiem novada pagastos

Novada domes sēdē deputāti pieņēma zināšanai Aglonas novada pagastu speciālistu iesniegtos plānus gan sporta, gan kultūras jomā.

Tā Aglonas pagastā pieaugušo sporta sacensību un pasākumu kalendārs ietver virkni sacensību un turnīru, tajā skaitā ir ziemas āra sportošanai paredzētos pasākumus, iekšējai sacensības, kā arī dažādas ielu stafetes, tradicionālo Ligo regatī, florbola, telpu futbola turnīrus, Aglonas novada olimpisko dienu.

Kastuļinas pagasta pārvaldes sporta organizators iecerējis vismaz vienu sporta pasākumu ik mēnesi, Grāveros paredzētas dažādas sacīkstes, tajā skaitā velo-

maratons apkārt Jazinoka ezeram, kā arī orientēšanās sacensības Tēva dienā. Ar savām idejām iepazīstināja arī Šķeltovas pagasts, kur pasākumu plānos ietvertas arī futbola pulciņa iknedēļas nodarbības, sporta inventāra iegāde.

Kultūras jomas darbinieki izklāstījuši deputātiem savas ieceres. Visapjomīgākais saraksts ir Aglonas pagastā. Tur ir gan āra estrādes vasaras sezonas atklāšana, gan bērnu svētki un Ligo regate Aglonā, Latgales senioru dziesmu un deju svētku festivāla dalībnieku uzņemšana, novada svētki un daudz kas cits. Arī Kastuļinas tautas namā notiks dažādu svētku svinēšana, balles un izstādes. Iepāņotus pasākumus un to rīkošanai nepieciešamo finansējumu deputātiem izklāstījušas arī Šķeltovas tautas nama un Grāveru tautas nama vadītājas.

Par skolu direktoru darba algām

Pamatojoties uz attiecīgajiem Ministru kabineta un pašvaldības noteikumiem, deputāti apstiprināja izglītības iestāžu direktoru (vadītāju) darba algas 2015./2016. mācību gadam par periodu no 2016. gada 1. janvāra līdz 31. augustam.

Aglonas vidusskolas (151 izglītojamais) direktores darba alga mēnesī būs 853,71 eiro, Grāveru pamatskolā (33) — 607 eiro, Priežmalas pamatskolā (46) — 607 eiro, Šķeltovas pamatskolā (42) — 607 eiro, Aglonas internātvīdusskolā (96) — 737,05 eiro, Aglonas pagasta pirmsskolas izglītības iestādē (66) — 700,05 eiro, Aglonas bazilikas kora skolā (53) — 700,05 eiro.

Sēdes lēmumu izklāsta turpinājumus nākamajā numurā

Ko nozīmē būt ekoskolai

Riebiņu vidusskolas pagalmā jau septīto gadu mastā plīvo kāds īpašs karogs, kas liecina, ka šajā mācību iestādē strādā, mācās zaļi domājoši pieaugušie un bērni, ka ar savām līdzšinējām rīcībām viņi ir apliecinājuši tiesības saņemt ekoskolas nosaukumu.

Taču tikai nezinātājam var šķist, ka saņemt ekoskolas nosaukumu iespējams, stādot puķes, ierīkojot putnu barotavas un darot citus vienkāršus un tīkamus darbiņus. Jā, arī putnu barotavas ziemā un būriši lidoņiem pavasarī ir vajadzīgi, tomēr būt par ekoskolu nozīmē arī darīt daudzas citas nopietnas lietas, kas prasa reizēm visai lielus finansiālus ieguldījumus. Kā viss notiek īstenībā, par to "Novadnieks" uzzināja sarunā ar Riebiņu vidusskolas direktori Inetu Anspoku, ekoskolas koordinatori Sanitu Upenieci un direktores vietnieku saimnieciskajā darbā Juri Čižiku.

"Strādājam ilgtermiņā"

Darbojamies plaši un aktīvi, teic Riebiņu vidusskolas direktore. Skolā ir trīs rīcības programmas, katra ar saviem mērķiem un virzību, bet to kopīgā doma viena — strādāsim ilgtermiņā. "Tas nav pareizi — pamēģināsim šo, pamēģināsim to, varbūt iepatiksies, varbūt ne. Ir interesanti darboties, ja ir zināmas konkrētas lietas. Mēs savus darbus plānojam, piesaistām interesentus, speciālistus. Līdz ar to gan pedagogiem, gan skolas audzēkņiem zināšanas ir padziļinātas. Bērni, piemēram, raksta zinātniski pētnieciskos darbus par dabas un ekoloģijas tēmām, piedalās konkursos," stāsta I.Anspoka. Katrā no trim programmām ir sava specifika, savs koordinators, kas stimulē, virza un motivē audzēkņus.

Direktore uzsver, ka skola patiesi var saukties par ekoskolu, jo domā un rīkojas ilgtermiņā. Tas attiecas arī uz tādām lietām kā zemes siltumsūkņi, alternatīvā iespēja iegūt elektrību no saules un vēja enerģijas, kā arī paveiktais skolas ēku siltināšanas projekts. Ne viss ir ritējis gludi un nebūt ne viss ir vērtējams pozitīvi, taču kopumā direktore padarīto vērtē kā lielu ieguvumu.

Sevi jāpierāda katru gadu

Saņemt ekoskolas nosaukumu nenozīmē to iegūt uz visiem laikiem — katru gadu tas jāiegūst no jauna ar jaunām aktivitātēm un jaunu darbu. Un vēl nav bijis tā, ka pietrūktu ideju, jo tās ģenerē domubiedru grupa. Svaigas vēsmas ienes sadarbība ar citu reģionu ekoskolām.

Ekoskolas koordinatore Sanita Upeniece stāsta, ka ik gadu jāizvēlas kāda no aktuālām vides tēmām plašākai izpētei visa mācību gada garumā. Šajā mācību gadā tēma ir "Enerģija". Ar to saistās visas galvenās aktivitātes, visi pasākumi.

Aktivitāšu dažādība

Koordinatoras un citu entuziastu mudināti, jau kopš mācību gada sākuma skolas audzēkņi iesaistās visdažādākajās aktīvi-

tātēs. Rudeni, tiklīdz dienas kļuva īsākas un vakari tumšāki, ekoskolas pulciņa dalībnieki veica reidus, kuru laikā pārbaudīja, vai skolasbiedri nēsā gaismas atstarotājus. Īpaša uzmanība tika pievērsta jaunāko klašu skolēniem.

Katru gadu novembra sākumā Riebiņu vidusskolā notiek tā sauktās rīcības dienas, kuru laikā notiek īpašas aktivitātes. Tiek piesaistīta apkārtējā sabiedrība, lai mudinātu rīkoties videi saudzīgi. Lai ikdienā radītu pēc iespējas mazāk CO₂ izmešu, Riebiņu skolēni no 2. līdz 8. novembrim pavadīja savādāk nekā citkārt — visi centās ierasties skolā kājām vai ar velosipēdu, atsakoties no autotransporta, centās nekur neatstāt vaļā tekoša ūdens krānu, izejot no telpas, vienmēr izslēdza elektrisko apgaismojumu, rūpīgi sekoja, lai nekur nemētātos atkritumi.

Ekoskolas audzēkņi ir ļoti čaki izlieto bateriju vācēji. Tāpēc skolotāja ar īpašu lepnumu min visčaklākos. Tie ir 5. klases audzēknis Uldis Pauniņš, 7. klases skolniece Viktorija Pauniņa un 4. klases skolniece Dana Patrejeva.

Skola iesaistījusi otrreizējo izejvielu vākšanas konkursā "Tīrai Latvijai", vācot vecās elektriskās un elektroniskās iekārtas. Šī konkursa mērķis, skaidro skolotāja, ir veicināt audzēkņu izpratni par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu kaitīgo ietekmi uz vidi un rosināt bērnus caur praktisku rīcību samazināt apkārtējās vides piesārņojumu. Datori, ledusskapji, veca radio aparatūra, cepeškrāsnis — to visu audzēkņi nogādāja skolā kopējā savākšanas punktā. Pērn rekordisti bija Juris Vaivods un Jūlija Vaivode, Dana Novikova un Jana Novikova, Mareks Pastars. Otrreizējai pārstrādei tika nodota viena tonna un 233 kilogrami nederīgu elektrisko iekārtu. Kas būs čaklākais šajā mācību gadā, vēl nav zināms, bet konkursā piedalīties gatavi visi.

Atrod domubiedrus

Sanita Upeniece uzsver, ka tiek veicināta sadarbība arī ar citām Latgales reģiona ekoskolām. Domubiedri sameklēti Rēzeknes Valsts poļu ģimnāzijā. Riebiņu vidusskolas skolēni pērnā gada nogalē piedalījās interaktīvā pasākumā "Savā Latvijā mēs varam dzīvot atbildīgi", piedalījās radošajās darbnīcās, spēlēja izglītojošas spēles. Ir iecere sarīkot reģiona ekoskolu koordinātoru tikšanos, lai dalītos pieredzē, izteiktu idejas turpmākajai darbībai.

Arī Sanitai pašai ir konkrēti plāni līdz mācību gada beigām. Sadarbībā ar dabaszinātņu skolotājiem tiks rīkots pasākums, kurā skolēni pārbaudīs savas zināšanas, papildinās tās ar dažādiem uzdevumiem un spēlēm par tēmu "Enerģija". Ir plāns ar ekopulciņa bērniem darināt dažādus priekšmetus, suvenīrus ar ekoskolas simboliku, ko varētu dāvināt ciemiņiem.

Domubiedri tiks meklēti arī februāra beigās, kad Ropažu vidusskolā notiks ekoskolu Ziemas forums. Tur skolēniem un pedagogiem būs iespēja gūt jaunus zināšanas un prasmes izglītojošas un izklaidējošas, kā arī pieredzes apmaiņas aktivitātēs.

● Riebiņu vidusskolas direktores vietnieks saimnieciskajā darbā Juris Čižiks ir gandarīts, ka visi īstenotie projekti skolu patiešām padarījuši zaļi. Apkārtējā vide tiek saudzēta dažādos veidos, arī uzstādot sodrēju savācēju skolas kurinātavā. Tas jāiztira tikai vienreiz divās nedēļās, jo apses malka ir sausa un sadegot rada maz sodrēju. Foto: I.Kirillova

Samtenes — skolas simbols

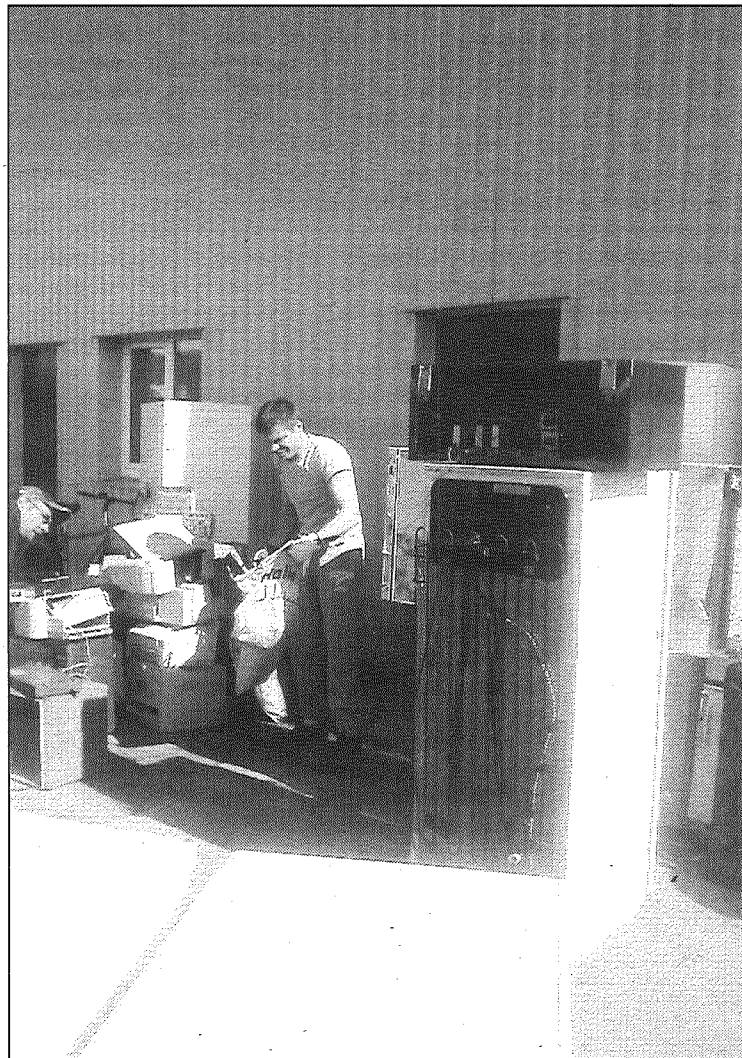
Ekoskolas koordinatore Sanita Upeniece ir tas cilvēks, kas praktiski šavām rokām izveidojusi Riebiņu vidusskolas simbolu. Tās ir samtenes — pieticīgās, bet krāsās un formās tik dažādās puķes. Agrā pavasarī Sanita kopā ar palīgiem sēj, piķē, laista un kopj stādīņus un, iestājoties siltam laikam, stāda skolas apkārtne. Tumši brūnas, dzeltenas, raibas, krāšņas un smaržīgas — šīs puķes jau vairākus gadus rotā skolas apstādījumus un patiešām kļuvušas par simbolu zaļā dzīvesveida un skaistuma izpratnei.

Par šādu iespēju pedagoģe saka paldies skolas direktorei Inetai Anspokai un kolēģiem. Pietiek izteikt ideju, lai visi teiktu — jā, tā būs labi, darām visi kopā.

Īstenoti lieli projekti

Direktores vietnieks saimnieciskajā darbā Juris Čižiks, stāstot par skolas saimniecību un pozitīvajām pārmaiņām pēdējos gados, uzsver, ka, pateicoties Riebiņu novada domes speciālistu sagatavotajiem un ar Eiropas Savienības fondu atbalstu finansētajiem projektiem izdarīts daudz kas tāds, par ko citas skolas var tikai sapņot. Pirmais no pašvaldības veiksmīgi īstenotajiem projektiem bijis saistīts ar skolas apkārtnes apgaismojumu, kam enerģija tiek ražota ar saules bateriju un vēja ģeneratoru palīdzību.

Otrs novada domes realizētais projekts, kas devis lielu ekonomisko efektu, ir skolā uzstādītie siltumsūkņi apkures nodrošināšanai. Vasarās, kad skolā tiek rīkotas dažādas nometnes, ar siltumsūkņu palīdzību tiek uzsildīts ūdens. Nevajag ne boilerus, ne citas iespējas ūdens uzkarsēšanai. Papildus tam apkure tiek nodrošināta arī ar malku, ko skolai nodrošina pašvaldība. Tā kā kurinātavā uzstādīta tristonniģā akumulācijas tvertne, kas pa dienu uzsilst, nav nepieciešams kurinātāju nakts maiņu darbs. Domājot par apkures sistēmas

● 1233 kilogrami — tik daudz elektrisko un elektronisko iekārtu pērn savāca un otrreizējai izmantošanai nodeva Riebiņu vidusskolas audzēkņi. Šogad akcija tiks turpināta.

ilgmūžību, projekta īstenošanas gaitā kurtuvē uzstādīts arī īpašs ūdens filtrs. Sistēmā plūst mikstināts ūdens, līdz ar to nav nogulšņu. Pašvaldībai, īstenojot projektu, tie bija lieli ieguldījumi, taču atmaksāsies ilgtermiņā.

Audzēkņi un skolotāji sen aizmirsuši, ko nozīmē aukstas klases un kabinetu. Tas panākts ar pašvaldības īstenoto ēku siltināšanas projektu. Nauda ieguldīta ar prātu, teic Juris Čižiks uzteic pašvaldību, projekta autorus un realizētājus. Ja agrāk ziemās visi bijuši laimīgi, ka telpās temperatūra turējusies ap plus 18 grādiem, tad tagad termometri rāda plus 22. Viņš vedina laukā, lai palūkojamies uz skolas ēku jum-

tiem. Kur ir lāstekas, viņš jautā un pats arī atbild — to nav. Nav tāpēc, ka siltināšana veikta pareizi un novērsti visi siltuma zudumi.

□□□

Vidusskolas direktore Ineta Anspoka, pedagoģe, kas cenšas uzturēt skolā zaļo domāšanu un rīcību, ir pārliecināta, ka ekoskolas nosaukumu iegūt un noturēt nav viegli. Riebiņos tas ir izdevies, jo visus šos gadus neizsikstošs bijis pašvaldības atbalsts gan lielos darbos un projektos, gan ikdienišķos darbiņos.

L.Kirillova

Bērņus ievada keramikas pasaulē

Ceļu uz Latgales mākslas un amatniecības centru (LMAC) Līvānos bieži mēro skolēni, kuri darbojas Līvānu bērnu un jauniešu centra keramikas pulciņā. Tā darbības vieta ir LMAC, kur mākslinieces, keramiķes, interešu izglītības skolotājas **Eleonoras Pastares** vadībā bērni iepazīst mālu, iemācās to pakļaut, izveidot skaistas lietišķas. Eleonora Pastare sarunā ar "Novadnieku" atklāja, ka keramikas pulciņā nodarbojas aptuveni 20 dažāda vecuma bērni. Izveidotas divas grupas. Jaunākā – pašiem mazākajiem, sākot ar pirmsskolniekiem no sešu gadu vecuma līdz trešklasniekiem, vecākā – lielākiem bērniem. Daži no viņiem ar keramiku aizrūviesies tik ļoti, ka pulciņā darbojas pat piecus, sešus gadus. Protams, pašus mazākos uz nodarbinātību atved vecāki un pēc noteikta laika ierodas viņiem pakal. Nodarbinātība ir bezmaksas, izdevumi tiek segti no pašvaldības budžeta. Ar interesi noturību gan ir tā, ka ar keramiku vairāk aizraujas jaunākie, bet pusaudžu vecumā rodas citas intereses.

Keramikas pulciņam rit jau astotais gads. Darbībai ir nepieciešamā materiāli tehniskā bāze – apdedzināšanas krāsns (to pašu izmanto arī stikla apdedzināšanai), virpa. Tiekot sagādāts arī materiāls. Bērni pašu gatavotās lietišķas varot ņemt uz mājām. Tas viņiem ļoti patīk, – parādīt vecākiem, brāļiem un māsām, ko ir izgatavojuši. Tiesa, paši labākie darbi tiek atstāti izstādei, ko kopīgi rīko visi vizuālās mākslas pulciņi. Parasti tā notiek maija beigās – jūnija sākumā novada kultūras centrā, kur ar skolēnu radošo veikumu var iepazīties plaša sabiedrība.

Eleonora Pastare ir Līvānu novada interešu izglītības vizuālās mākslas pulciņu koordinatore. Pulciņu audzēkņi piedalās Valsts izglītības satura centra organizētajos konkursos, viens no tiem ir "Lidice". Vēl pirms notiek Līvānu novada kārta, kurā tiek noteikti labākie darbi, kas pēc tam skatāmi izstādē Rīgā, no kurienes paši labākie tiek sūtīti uz izstādi Čehijā. Esam ļoti ļoti lepnī, teica Eleonora Pastare, jo šogad daudz novada bērnu darbi Rīgā saņēmuši augstu vērtējumu un būs skatāmi izstādē Čehijā. Šogad bijusi pateicīga tēma, konkursa dalībniekiem vajadzēja atklāt, kā viņi uztver skolu.

Stikla apstrādes, gleznošanas, papīra plastikas, tekstila, kerami-

kas, kokapstrādes pulciņi, – tāds ir vizuālās mākslas pulciņu piedāvājums Līvānu novada bērniem. Pulciņi darbojas gan Līvānos, gan novada skolās. Mani priecē, ka bērni brīvo laiku nepavada tikai pie datora, bet iemācās nodarbināt rokas, kaut ko izgatavot, atzina skolotāja.

Keramiķa darbs nav iedomājams bez virpas, tomēr pulciņu bērniem tikai no 12 gadu vecuma atļauts piesēsties pie tās. Jaunākie darina plāksnītes, dekorus, bet vecākie, kam ļauts darboties ar virpu, prot izgatavot arī bļodiņas, vāzītes. Daži šādi darbi, glazēti – ar glazūru bez svina – un apdedzināti jau atlasīti izstādei.

Eleonora Pastare ir Līvānos plaši pazīstama gan kā interešu izglītības skolotāja, gan kā pašnodarbinātā persona, kas ekskursantiem un interešu grupām vada demonstrējumus māla apstrādē, gan kā ievērojama māksliniece, kas strādā ar porcelānu un ne visai sen pārsteidza ar porcelāna izstrādājumu izstādi "Vakara meditācijas". Ar porcelānu viņa aktīvi strādā jau gadus desmit. Ir bijušas personālizstādes, kā arī kopā ar keramikas studiju "Latgale", kuras dalībniece ir, piedalījies kopīgajās izstādēs, piemēram, studijas 35 gadu jubilejas izstādē Mercendorfa namā Rīgā. Tagad izstāde būs skatāma Aizkrauklē.

Visu laiku jāstrādā, jādarbojas ne tikai ar bērniem, bet arī radošajā darbā, teic keramiķe. Par sevi stāstot, Eleonora Pastare atklāja, ka ir dzimusi Daugavpilī, bet uz Līvāniem "atvedusi" ķieģeļu rūpnīca, kurā bija arī keramikas darbnīca. Tajā nostrādāts ilgs laiks – no 1975. līdz 1993. gadam, kad darbnīcu slēdza. Līdz 2007. gadam strādājusi Līvānu mākslas skolā par keramikas skolotāju. Tajā pašā gadā Daugavpils Universitātē iegūts maģistra grāds mākslā. Kopumā nu jau vairāk nekā 20 gadus viņa keramikas pasaulē ir ievadījusi bērnus.

Mīlestība uz mālu vijusies cauri visam manam mūžam, teica skolotāja, kaut arī izvēle par labu mālam bijusi pavisam nejauša. 15 gadu vecumā stājusies Rēzeknes lietišķās mākslas vidusskolā, griežus mācīties par dekoratori, bet grupa bijusi pilna, un meitēnam piedāvāts mācīties keramikas nodaļā. Laikam pirmā pedagoge Janīna Gribuste bija spējusi ieinteresēt tā, ka viss darba mūžs 43 gadu garumā saistīts, keramiķes vārdiem runājot, "ar māliem, ar māliem un par māliem".

Darbam parasti tiek izmantots

● Janīna keramikas pulciņā darbojas tikai pirmo gadu, bet pulciņa skolotājas Eleonoras Pastares vadībā jau iemācījusies no māla izveidot mozaiku. Foto: I. Kirilova

● Keramikas pulciņa audzēkņu darbi, kas gaida apdedzināšanu.

Latvijas māls, bet saviem personīgajiem izstrādājumiem māksliniece iepērk Spānijas balto mālu, savukārt porcelāns tiek vests gan no Anglijas, gan no Portugāles.

Interesanti un aizraujoši māksliniece prot stāstīt par porcelānu, – kas tas ir, kādas ir tā īpašības, kā ar to strādāt. Porcelāns ir daļēji mākslīgi taisīts, viens no viskaprīzākajiem un dār-

gākajiem keramikas materiāliem. Dabā to izrok tikai vienā vietā Ķīnā. Eiropā porcelāns tiek gatavots no ļoti augstas raudzības māliem, pievienojot laukšpatu un citas vielas. Eleonora tāpat smalki izskaidro, kā ar porcelānu strādāt, kā tapis viens vai otrs viņas darbs. "Lai gan porcelānam Eleonora Pastare pievēršas salīdzinoši nesen, pirmstam

aizrautīgi strādājot ar mālu, šamotu un citiem keramikas materiāliem, tieši mākslinieces radītie porcelāna darbi parāda sie-višķīgu un spēka manifestāciju keramikas mākslā," rakstījis Eleonoras Pastares porcelāna darbu izstādes "Vakara meditācijas" katalogā, ko izdevis prestižais Marka Rotko mākslas centrs Daugavpilī.

Noslēgusies 44. starptautiskā bērnu mākslas konkursa "Lidice 2016" Latvijas kārta

2016. gadā aprīlī 70 gadi, kopš dibināta Apvienoto Nāciju izglītības, zinātnes un kultūras organizācija. Izglītības joma ir UNESCO darbības pirmā prioritāte un arī tās lielākais darbības lauks.

Visā pasaulē UNESCO strādā, lai veicinātu izglītības pieejamību visiem, uzlabotu izglītības kvalitāti un nodrošinātu tās atbilstību ikvienam dažādajam vajadzībām, ticot, ka tieši izglītība ir so-

ciālās un ekonomiskās attīstības priekšnoteikums.

Atzīmējot šo gadadienu, UNESCO Čehijas Republikas Nacionāla komisija aicinājusi 44. Starptautisko bērnu mākslas izstādi konkursu "Lidice 2016" veltīt tēmai "Skola? Izglītība!".

Konkursam tika iesūtīti 897 darbi no 53 Latvijas novadiem un pilsētām. Latvijas kārtas laureātu izstādei tika izvirzīti 196 darbi, kuri ceļos uz Lidici Čehijā. Laureātu darbu izstāde apskatāma no 2016. gada 4. februāra līdz 18.

februārim Rīgas domē, Rātslaukumā 1.

Laureātu apbalvošana notiks 18. februārī pulksten 14.00 Rīgas Latviešu biedrības namā.

Starp laureātiem ir arī Līvānu novada skolēni no **Jēkaba Graubiņa Līvānu mūzikas un mākslas skolas** Elīna Pastare, Aivita Daugavvanaga, Anna Makarova, Marks Bogdanovičs, Agneta Dambīte, Valērija Ivanova, Emīls Spuriņš, Linda Fokina, Loreta Fokina (skolotāja Solvita Cirule); no Līvānu 1. vidusskolas An-

nija Pujāte, Rainers Tomass Urujevs (skolotāja Anna Kārkle); no Līvānu bērnu un jauniešu centra Annija Pujāte, Elīza Lielpētere, Evita Tentere, Katrīna Vaivode un stikla apstrādes pulciņš (skolotāja Inga Salmiņa); no Rožupes pamatskolas Megija Grīga (skolotāja Līga Bernāne); no Sutru pamatskolas Armands Pūga, Vadims Sidorovs (skolotājs Kazimirs Anspaks).

Preiļu novadu šogad pārstāv 12 konkursa dalībnieki. 9 no tiem ir

iekļuvuši laureātu vidū: no **Preiļu 1. pamatskolas** Kristers Šnepsts un Sofja Kirillova (skolotāja Astrīda Čerpakovska), no **Preiļu mūzikas un mākslas skolas** Dagnis Stikāns, Viktorija Jakovļeva un Ivans Ivanovs (skolotājs Kazimirs Anspaks), audzēkņi no **Preiļu novada bērnu un jauniešu centra** Agija Anspoka, Ance Paula Onužāne, Ilona Kraule un Katrīne Vasiļevska (skolotājs Kazimirs Anspaks).

Lappusi sagatavoja L. Rancāne

BALVI

Balveniete nes Latvijas vārdu pasaulē

Balvu kultūras un atpūtas centra direktori Anitu Strapcāni sumināja Balvu novada domes vadība un kultūras iestāžu darbinieki. Viņai pasniedza ne tikai krāšņus ziedu pušķus, bet arī lentu ar uzrakstu "Balvu novada lepnums 2016", ko titula īpašniece uzskata par lielāko un vērtīgāko pagodinājumu starp visām vecmāmiņu konkursos iegūtajām balvām.

Latvijas vecmāmiņu konkursa galvenā laureāte Anita Strapcāne atgriezies no starptautiskā konkursa "MRS Grandma Universe 2016", kas norisinājās Sofijā. Jau tradicionāli Bulgārijā notiek šāds konkurss, kuru pēdējos četrus gadus apmeklējusi arī Latvijas vecmāmiņu konkursa uzvarētāja, pašas apmaksājot ceļu un dalības izdevumus. Saņēmusi ģimenes, stilistu, menedžeru un, protams, Latvijas vecmāmiņu konkursa galvenās organizātoras Elītas Drāķes atbalstu, uz Bulgāriju devās balveniete Anita Strapcāne. Tagad viņas darba kabinetu rotā krāšņa lentā ar uzrakstu "Grandma Globe" un mirdzoša galvas rota, pārvesta no Sofijas.

Konkursa vakars Sofijā notika krāšņā zālē ar skatītājiem, kuri bija iegādājušies dārgas biļetes. Katrai no desmit konkurssantēm bija trīs uzņācieni, kuru laikā dalībnieces vērtēja žūrija. Anita sevi un Latviju vispirms prezentēja greznā tautas

tērpā un šo uzņācieni atceras kā pašu spožāko: "Šajā tērpā jutos lepna un stipra. Dziedāju, runāju un dažas taktis arī no-dejoju no "Tūdaliņ, tagadiņ". Publika bija sajūsmā." Otrajā uzņācienā Anita bija tērpusies klasiska piegriezuma sarkanā kleitā un nodziedāja speciāli piemeklētu dziesmu gan latviešu, gan krievu valodā. Pati šo uzņācieni pakritizē, jo nav iespējams sacensties ar profesionālām vokālistēm un aktrisēm, kuras bija starp konkurssantēm. Toties trešais uzņācieni viņai atkal bija spožs — ļoti krāšņā vakarkleitā. Visu konkursa laiku Anitu pavadīja un sagatavoties skatuviskajiem uzņācieniem palīdzēja viņas jaukā vedekla Kristīne, uzņemoties stilistes, frizieres un menedžeres lomu. Anita atzīst, ka brīžiem jutusies ļoti satraukta, taču centusies godam iznest Latvijas tēlu starptautiskajā konkursā. Noslēguma vakarā, pasniedzot apbalvojumus, Anitas vārdu nosauca pašu pirmo. Katrai konkurssantei pasniedza lentu ar uzrakstu un kroni, bet Anitas tituls ierindojams pirmajā trijniekā līdz ar diviem citiem — "MRS Grandma Universe 2016" un "MRS Grandma Europa 2016". "Pēc apbalvošanas visas pretendentes bijām ļoti draudzīgi satuvinājušās," atklāj Anita Strapcāne. Viņa nav aizmirsusi nodomu šopavasār noorganizēt vecmāmiņu konkursu arī Balvu novadā. Šis pasākums jau iekļauts kultūras pasākumu plānā.

"Vaduguns"

● Spoža uzvara. Anita Strapcāne vienmēr pratusi būt iznesīga un šarmanta. Savus panākumus vecmāmiņu konkursos gan Latvijā, gan Sofijā vērtē kā vienreizēju iespēju, ko var piedzīvot reizi mūžā. Viņas prieks ir arī jaukās vedeklas Kristīnes (no labās) atbalsts.

KRĀSLAVA

Krāslavas novadā slēgs četras skolas

Divu gadu laikā Krāslavas novadā plānots likvidēt četras mācību iestādes, tāds lēmums 29. janvārī pieņemts novada domes sēdē. Iemesls ir skolēnu skaita samazināšanās. Šogad no 1. augusta paredzēts likvidēt Kalniešu pagasta Kalniešu pamatskolu, Skaistas pagasta Skaistas sākumskolu un Krāslavas grāfu Plāteru Poļu pamatskolu, bet 2017. gadā no 1. augusta — Kombuļu pagasta Sauleskalna sākumskolu.

Krāslavas novada domes izpilddirektoram Jānim Geibam uzdots izveidot skolu likvidācijas komisijas. Lai arī pašvaldība līdz šim centusies atbalstīt skolu pastāvēšanu arī ar mazu skolēnu skaitu, turpmāk tas vairs neesot iespējams, atzīst Krāslavas novada Izglītības un kultūras nodaļas vadītāja Lidija Miglāne. Sauleskalna sākumskolu šogad apmeklē 12 skolēni un 10 pirmsskolas vecuma bērni, Skaistas pamatskolā ir vien 15 skolēni un seši pirms-

skolnieki, Poļu pamatskolā mācās 33 skolēni un to apmeklē 10 pirmsskolnieki, savukārt Kalniešu pamatskolā mācās 39 skolēni un trīs pirmsskolas vecuma bērni. Poļu pamatskolas liktenis vēl var mainīties, ja vien Pasaules Poļu apvienība atradīs iespēju piešķirt finansējumu.

Poļu pamatskolas likvidācijas gadījumā tās izglītības programmu pārņēmeja būs Varavīksnes vidusskola, kas plāno licencēt mazākumtautību izglītības programmu ar poļu mācību valodu. Uz Varavīksnes vidusskolu dosies mācīties arī Kalniešu pamatskolas skolēni. Jau pašlaik 19 Kalniešu bērni izglītojas Krāslavā. Savukārt Skaistas un Sauleskalna sākumskolas audzēkņi dosies uz Krāslavas pamatskolu.

Pēc skolu likvidācijas bez darba paliks arī pedagogi un tehniskie darbinieki. No 10 Poļu pamatskolas pedagogiem tikai diviem varētu tikt nodrošināts darbs Varavīksnes vidusskolā. Skaistas sākumskolā pamatdarbā ir trīs pedagogi, viens no tiem var doties priekšlaicīgā pensijā. Kalniešos bez darba paliks septiņi skolotāji, bet

Sauleskalna sākumskolā bezdarbs draud vienam.

Uz pašvaldību pleciem gulsies skolas ēku turpmākā apsaimniekošana. Poļu pamatskola tika uzbūvēta 2002. gadā ar Polijas finansējumu, tāpēc tās slēgšana un ēkas izmantošana varētu sagādāt daudz raīžu.

Vismazāk problēmu pašlaik esot ar Skaistas sākumskolas ēku, kurā atrodas pagasta pārvalde un citas pašvaldības struktūrvienības, kā arī tiks saglabāta pirmsskolas grupiņa. Sauleskalna sākumskola, kas atrodas bijušajā bērnu dārza ēkā, ir sliktā tehniskā stāvoklī, tās viens spārns jau iepriekš ticis slēgts. Arī šeit saglabās pirmsskolas grupiņu, pārceļot uz piemērotām telpām. Savukārt par Kalniešu pamatskolas ēkas turpmāko izmantošanu lems pagasta pārvalde.

Krāslavas novadā paliks vien trīs lauku skolas — Izvaltas, Robežnieku un Indras pamatskola, bet arī tur skolēnu skaits turpina sarukt. Tuvākajā nākotnē arī šo skolu liktenis ir apdraudēts, atzīst

L.Miglāne. Nekas spožs negaidot arī pilsētas skolas, kuru skaits no četrām var sarukt līdz divām. Arī divu bērnu dārzu vietā var palikt tikai viens.

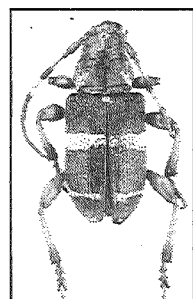
Bēdīgu likteni jau pērn piedzīvoja Aulejas pamatskola, kas no šī mācību gada ir slēgta un ēka ir iekonservēta. Pagasta pārvaldnieks Aivars Umbrāsko stāsta, ka siltā laikā skolas telpas tika izmantotas sporta nodarbībām, bet pašlaik tur ir atslēgta apkure. Arī potenciālie investori pēc šī ēkas īpaši netīko. Ir bijušas sarunas par ēkas izmantošanu SPA centra vajadzībām, izmantojot pagasta ezerus atrodamās vērtīgās dūnās, taču uzņēmēji vairs neizrādot interesi. Pirms kāda laika izskanēja informācija, ka Aulejas pamatskolā plānots izmitināt bēgļus, taču A. Umbrāsko atzīst, ka tas bijis nelāgs joks. Vienam no latviskākajiem pagastiem draud izmiršana, jo tajā palikuši vairs tikai 500 iedzīvotāji. Pārvaldes vadītājs ironizē, ka drīz pagasts varētu kļūt par rezervātu.

"Latgales Laiks"

DAUGAVPILS

Daugavpils Universitātes vaboļpētnieki atklāj unikālu vaboļu pasugu

Daugavpils Universitātes vaboļpētnieki ir atklājuši unikālu vaboļu pasugu — Svarcera koksngrauzi *Pseudodolops elegans schwarzeri* (attēlā). To vācu entomologs Šulce (*Schulze*) pēc viena eksemplāra aprakstīja kā zinātnei jaunu 1934. gadā no Filipīnu arhipelāgā esošās Mindanao salas tropiskajiem lietus mežiem.

desmit divus gadus pēc tās atklāšanas.

DU rektors, profesors Arvids Barševskis: "Tas ir unikāls atklājums. Mēs domājam, ka šī pasuga, tāpat kā daudzas citas, kas pēc aprakstīšanas vairāk nav sastaptas, varētu būt izzudusi, jo Filipīnās tropiskos mežus spēcīgi izcērt. Nemot vērā to, ka uz salām dzīvojošajām sugām izplatība bieži vien tie var aprobežoties tikai vienu vulkāna nogāzi, iznīcinot tropiskos mežus pat ļoti nelielās platībās, daudzas atklātas un neatklātas būtnes var neatgriezeniski izzust. Par laimi, izrādījās, ka šī pa-

suga dabā vēl ir sastopama, turklāt, otrs eksemplārs ievākts pavisam citā salas daļā, kas liecina par diezgan plašu izplatību. Acīmredzot tai ir ļoti slēpts dzīves veids, jo astoņdesmit divi gadi ir visai iespējams laiks starp sugas aprakstīšanas brīdi un nākamo tās atrašanās reizi."

Šulces kolekcijā esošais īpatnis, pēc kura šī pasuga tika aprakstīta, pašlaik glabājas Drēzdenes Zooloģijas muzeja (Vācija) fondos. Lai pārliecinātos par šīs pasugas noteikšanas pareizību, profesors A. Barševskis devās uz Drēzdenes Zooloģijas muzeju, kur šo jaunievāto paraugu salīdzināja ar Šulces atklāto eksemplāru. Slēdziens bija apstiprinošs — abi eksemplāri ir Svarcera koksngrauzis. Otrs pasaulē zināmais šīs pasugas eksemplārs turpmāk

glabāsies Daugavpils Universitātes vaboļu kolekcijā. Par šo atradumu ir sagatavota arī zinātniska publikācija.

Vaboļpētniekiem pagaidām nekas nav zināms par šīs sugas bioloģiju — nedz koku vai krūmu suga, uz kuras tā attīstās, nedz biotops, kur to meklēt. Ievāktais eksemplārs bija iekritis logu lomatās, kas izlikta tropu mežā starp džungļiem, tāpēc vabole varēja lidot no jebkuras koku vai krūmu sugas, vai no kādas kritālas.

Ap vienu centimetru garā vabole no virspuses ir melna, ar zilganu atspīdumu, bet uz segspārniem tai ir ar divas baltas šķērsjoslas. Tai ir rūsgansārtas kājas ar aptumšotām locītavu vietām un pēdīņām, kā arī diezgan gari, raibi taustekļi.

"Latgales Laiks"

Reformas ieviešana Latgales tiesu apgabalā

No 2016. gada 1. februāra Latgales apgabaltiesas darbības teritorijā būs divas rajona (pilsētas) tiesas un zemesgrāmatu nodaļas:

1. Daugavpils tiesa un Daugavpils tiesas zemesgrāmatu nodaļa;
2. Rēzeknes tiesa un Rēzeknes tiesas zemesgrāmatu nodaļa.

Svarīgi! Visu līdzšinējo tiesu darbība tiks nodrošināta arī pēc reformas:

- ✓ Rēzeknes tiesas darbība tiks nodrošināta arī līdzšinējās Balvu rajona un Ludzas rajona tiesas telpās;
- ✓ Rēzeknes tiesas zemesgrāmatu nodaļas darbība tiks nodrošināta arī līdzšinējās Balvu rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas telpās. Ludzā zemesgrāmatu nodaļā iesniedzamo dokumentu pieņemšanu un izsniegšanu nodrošinās kompetents darbinieks Rēzeknes tiesas telpās (Ludzā);
- ✓ Daugavpils tiesas darbība tiks nodrošināta arī līdzšinējās Preiļu rajona un Krāslavas rajona tiesas telpās;
- ✓ Daugavpils tiesas zemesgrāmatas nodaļas darbība tiks nodrošināta arī līdzšinējās Preiļu rajona tiesas zemesgrāmatas nodaļas telpās.

Svarīgi! Dokumentus pēc reformas būs iespējams iesniegt jebkurā no tiesas vai zemesgrāmatas nodaļas atrašanās vietām pēc personas izvēles. Tāpat jebkurā zemesgrāmatu nodaļas atrašanās vietā būs pieejama parakstu uz nostiprinājuma lūguma apliecināšana. Dokumentu izsniegšana no lietas materiāliem tiks organizēta tās tiesas vai zemesgrāmatu nodaļas atrašanās vietā, kurā lieta izskatīta vai pēc pieprasītāja izvēles ar pasta starpniecību.

Piemērs. Lai nostiprinātu īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu, kas atrodas Balvos, personai līdz šim bija jādodas uz Balvu rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļu. Pēc reformas ieviešanas persona nostiprinājumu lūgumu varēs iesniegt tāpat, kā līdz šim zemesgrāmatu nodaļas darbības vietā Balvos, Ludzā (līdzšinējās Ludzas rajona tiesas telpās) vai Rēzeknē. Daugavpils un Rēzeknes tiesā ir nozīmētas kontaktpersonas – tiesu darbinieki, kuri atbildēs uz jautājumiem neskaidrību gadījumā.

Biežāk uzdotie jautājumi un atbildes

Vai tiesu darbinieki ir informēti par reformām?

Tiesneši, zemesgrāmatu nodaļu tiesneši, kā arī tiesu un zemesgrāmatu nodaļu darbinieki ir informēti par izmaiņām tiesu un zemesgrāmatu nodaļu darba organizācijā no šī gada 1. februāra. Tieslietu ministrija pirms reformas uzsākšanas informēja tiesu priekšsēdētājus un zemesgrāmatu nodaļu priekšniekus par plānotajām izmaiņām vairākās sanāksmēs.

Vai reformas rezultātā tiks samazināts tiesnešu vai darbinieku skaits?

Tiesu reformas mērķis nav samazināt tiesnešu vai tiesu un zemesgrāmatu nodaļu darbinieku skaitu. Reformas rezultātā nesamazināsies lietu skaits. Arvalstu prakse liecina, ka reformas rezultātā pastāv iespēja optimizēt tiesu resursus, piemēram, pārdalot tulkošanas darbus mazāk noslogotam tiesu namam. Tiesas priekšsēdētāja pārzinā ir tiesu darbinieku kompetenču un noslodzes izvērtēšana un amata vietu pārskatīšana nepieciešamības gadījumā.

Vai līdz ar reformas ieviešanu tiesniešiem vai darbiniekiem būs jāmaina dzīvesvieta vai jābrauc uz darbu citā pilsētā?

Reformas rezultātā nemainās tiesnešu vai tiesu darbinieku darba vietas, jo Daugavpils tiesas un Rēzeknes tiesas darbība tiks nodrošināta līdzšinējo tiesu atrašanās vietās. Arī zemesgrāmatu nodaļu darbība tiks nodrošināta līdzšinējo zemesgrāmatu nodaļu atrašanās vietās. Izņēmums ir tikai Ludzas rajona zemesgrāmatu nodaļa: reformas rezultātā Ludzā zemesgrāmatas nodaļas turpmāk nebūs, jo attālumus līdz Rēzeknei ir neliels. Gan Ludzas zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis, gan arī darbinieki ir informēti par iespējām turpmāk strādāt Rēzeknes tiesas zemesgrāmatu nodaļā Rēzeknē. Šis izmaiņas neskars iedzīvotājus, jo turpmāk zemesgrāmatu nodaļā nepieciešamos dokumentus varēs iesniegt arī Ludzas tiesā.

Vai tiesu arī turpmāk vadīs līdzšinējais tiesas priekšsēdētājs?

Jā, Daugavpils tiesu un Rēzeknes tiesu vadīs līdzšinējie tiesu priekšsēdētāji. To nosaka grozījumi likumā "Par tiesu varu". Šie grozījumi paredz arī pievienojamo tiesu priekš-

sēdētāju pilnvaru izbeigšanu līdz ar tiesu reformas ieviešanu. Šo tiesnešu turpmākie darba pienākumi būs saistīti ar tiesneša pamtdarbību – lietu izskatīšanu.

Vai mainīsies tiesu teritorijas?

Reformas rezultātā palielināsies Daugavpils tiesas un Rēzeknes tiesas darbības teritorija. Rēzeknes tiesas darbības teritorija turpmāk aptvers ne tikai Rēzeknes pilsētu, Rēzeknes un Viļānu novadu, bet arī līdzšinējo Balvu un Ludzas rajona tiesas darbības teritoriju, tas ir – Baltinavas, Balvu, Ciblas, Kārsavas, Ludzas, Rugāju, Viļakas un Zilupes novadu. **Daugavpils tiesas darbības teritorija** aptvers ne tikai Daugavpils pilsētu un Daugavpils un Ilūkstes novadu, bet arī līdzšinējo Preiļu un Krāslavas rajona tiesas darbības teritoriju, tas ir – **AGLONAS, Dagdas, Krāslavas, LĪVĀNU, PREIĻU, RIEBIŅU un VĀRKAVAS novadu.**

Vai man būs jābrauc uz citu pilsētu, lai iesniegtu tiesā vai zemesgrāmatu nodaļā dokumentus?

Dokumentus gan tiesā, gan zemesgrāmatu nodaļā varēs iesniegt jebkurā līdzšinējās tiesas vai attiecīgi zemesgrāmatu nodaļas atrašanās vietā. Arī Ludzā, neskatoties uz to, ka tur nebūs zemesgrāmatu nodaļa, zemesgrāmatu nodaļas dokumentus pieņems Ludzas tiesas darbinieks. Reformas rezultātā būtiski palielinās vietu skaits, kur turpmāk varēs iesniegt tiesas un zemesgrāmatu nodaļas dokumentus. Tā kā vairs nepastāvēs strikta iesniedzamo dokumentu vieta, iedzīvotājiem pat būs iespēja, kārtējot kādas citas formalitātes, piemēram, Daugavpilī, iesniegt Daugavpils tiesā pieteikumu, ko iepriekš varēja iesniegt tikai braucot, piemēram, uz Krāslavas rajona tiesu.

Vai pastāvēs arī citas iespējas, kā iesniegt vai saņemt dokumentus? Vai arī vienmēr jādodas uz tiesu vai zemesgrāmatu nodaļu?

Tiesā dokumentus var iesniegt, izmantojot pasta pakalpojumus vai arī ar pilnvarotas personas starpniecību, kuru lietas dalībnieks ir pilnvarojis vest lietu. Ja lietas dalībnieks nebūs piedalījies tiesas sēdē (arī gadījumos, ja lietu skata rakstveida procesā), tiesa, kura pasludina tiesas spriedumu, nosūta lietas

dalībniekiem spriedumu, ja lietas dalībnieks to lūdz. Ja lietas dalībnieks piekritis, tiesa ar viņu sazinās elektroniski. Attiecībā uz zemesgrāmatu nodaļā iesniedzamiem dokumentiem no 2015. gada 1. maija zvērinātiem notāriem noteikts pienākums nosūtīt elektroniski nostiprinājuma lūgumu zemesgrāmatu nodaļai, ja darījums noslēgts notāriāla akta formā. Gadījumā, ja personas rīcībā ir tiesas nolēmums, būvvaldes izdots dokuments, privatizācijas līgums vai Valsts zemes dienesta vai zemes komisijas lēmums par īpašuma tiesību atjaunošanu, un persona izmanto e-parakstu, nostiprinājuma lūgumu var iesniegt elektroniski zemesgrāmatas portālā www.zemesgramata.lv. Ja personas darījumu slēdz pašas, neiesaistot zvērinātu notāru (vai arī zvērinātam notāram apliecinot tikai parakstus), tad persona nostiprinājuma lūgumu var iesniegt, izmantojot pasta pakalpojumus vai arī izmantojot zvērinātu notāra palīdzību. Šādā gadījumā zvērinātam notāram jāmaksā amata atlīdzība atkarībā no patērētā laika, bet pārsvārā šī atlīdzība nepārsniegtu 5,69 eiro un pasta izdevumus. Pašlaik ir veikti visi nepieciešamie pasākumi, lai īpašniekam nebūtu personīgi jāvērsas zemesgrāmatu nodaļā zemesgrāmatas apliecības vai zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmuma par tiesību nostiprināšanu (datorizdrukas) saņemšanai. Zemesgrāmatu likums paredz, ka īpašuma tiesības pārbauda, ieskatoties datorizētajā zemesgrāmatā, un papildu dokumentu iesniegšana vai uzrādīšana iestādēs nav nepieciešama. Tomēr gadījumā, ja jaunais īpašnieks vēlas saņemt zemesgrāmatas apliecību vai zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmuma datorizdruku, viņam ir iespēja nostiprinājuma lūgumā norādīt, lai minētos dokumentus zemesgrāmatu nodaļā nosūta pa pastu. Tāpat nostiprinājuma lūgumā ir iespējams norādīt, ka zemesgrāmatu nodaļu tiesneša lēmuma datorizdruku vēlas saņemt e-pastā. Papildu maksas par apliecības vai zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmuma datorizdrukas nosūtīšanu pa pastu nav jāmaksā. Informāciju par zemesgrāmatā ierakstītiem nekustamiem īpašumiem, kā arī zemesgrāmatas nodaļuma norakstus ir iespējams saņemt ne tikai zemesgrāmatu nodaļās. Šādu informāciju ir iespējams saņemt Tiesu administrācijā, elektroniski valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas portālā www.zemesgramata.lv. Informāciju elektroniski var saņemt autorizēties portālā www.zemesgramata.lv ar lietotājvārdu un paroli, ko piešķir Tiesu administrācija, ar elektronisko parakstu vai elektronisko identifikācijas karti, vai lielāko komercbanku internetbankas piekļuves rekvizītiem. Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas portālā www.zemesgramata.lv atrodama informācija arī par zemesgrāmatu nodaļā iesniedzamiem dokumentiem un darbībām, kas personai jāveic, lai zemesgrāmatā ierakstītu nekustamo īpašumu vai nostiprinātu īpašuma tiesības.

Vai tiesa skatīs lietu tur, kur ir iesniegti dokumenti?

Pēc reformas ieviešanas var būt atsevišķi gadījumi, kad lietu izskatīs tiesnesis citā vietā, nevis tajā, kurā iesniegti dokumenti. Lietu sadales kārtība un citi tiesas darba organizēšanas jautājumi, tostarp lietas pārsūtīšanas kārtības noteikšana, ir tiesas priekšsēdētāja kompetencē. Līdzšinējā tiesu reformas ieviešanas pieredze liecina, ka noslodzes izlīdzināšanai, pirmkārt, tiek izvērtētas iespējas pārsūtīt rakstveida procesā izskatāmās lietas. Mutvārdu procesā izskatāmo lietu pārsūtīšana notiek tikai tad, ja šo lietu izskatīšanu nav iespējama vai ir būtiski apgrūtināta, piemēram, koncentrējot noteiktu lietu kategorijas vienā no tiesas atrašanās vietām, Tomēr arī šajos gadījumos, nozīmējot lietu izskatīšanu, tiesa ņem vērā, piemēram, lietas dalībnieku nokļūšanas iespējas, ko nereti ietekmē arī sabiedriskā transporta kustība.

Kā es zināšu, kur lieta tiks izskatīta? Vai es sev interesējošo informāciju par tiesvedības gaitu varu iegūt, nevērsoties tiesā?

Tiesa informēs procesa dalībniekus par lietas izskatīšanas vietu un laiku (ar tiesas pavēsti, paziņojumu par lietas izskatīšanu rakstveida procesā u.c. dokumentiem). Latvijas tiesu portālā manas.tiesas.lv sadaļā "E-pakalpojumi" ir iespējams sekot līdzi tiesvedības gaitai. Ievadot lietas numuru vai tiesas pavēstes numuru, var iegūt informāciju par lietas saņemšanas un izskatīšanas datumu, tāpat arī izskatīšanas rezultātu, kā arī sprieduma spēkā stāšanās datumu.

Autorizēti Latvijas tiesu portālā manas.tiesas.lv lietotāji var izmantot e-pakalpojumu "Manas lietas". Šādā gadījumā papildus tiesvedības gaitas datiem, lietotājs var iegūt informāciju par lietas būtību, samaksātām nodevām un iepazīties ar elektroniskiem dokumentiem (arī skenētiem), ja tādi lieta atrodas. Tāpat autorizēti lietotāji var noklausīties arī tiesas sēžu audioprotoķolus. Latvijas tiesu portālā manas.tiesas.lv fiziskas personas var autorizēties ar lietotājvārdu un paroli, ko piešķir Tiesu administrācija, ar elektronisko parakstu vai elektronisko identifikācijas karti, kā arī lielāko komercbanku internetbankas piekļuves rekvizītiem. Juridiska persona var autorizēties ar lietotājvārdu un paroli, kas pirms tam pieprasīta Tiesu administrācijā, sadarbības līgumā noteiktajā kārtībā.

Kā es varēšu piedalīties lietas izskatīšanā, ja tā tiks pārsūtīta uz citu tiesu – ne tur, kur būs iesniegti dokumenti?

Tiesu lietu izskatīšana notiek rakstveida vai mutvārdu procesā, klātesot lietas dalībniekiem tiesas sēdē. Ja lietu izskata rakstveida procesā, tā tiek izspriesta bez tiesas sēdes, lietas dalībniekiem paziņojot, kad tiesas spriedums ir pieejams tiesas kancelejā. Šādu lietu pārsūtīšana lietas dalībniekiem nerada papildu neērtības saistībā ar nokļūšanu. Ja lietas izskatīšana notiek mutvārdu procesā un tā tiek pārsūtīta uz citu tiesas namu, lietas dalībnieks piedalās tiesas sēdē klātienē vai ar video konferences starpniecību, lietas dalībniekam jāiesniedz lūgumus par videokonferences izmantošanu lietas izskatīšanā. Gadījumā, ja lietas dalībnieks izvēlas tiesas sēdē piedalīties klātienē un tiesa lemj viņam par labu, tad personai ir tiesības lūgt atlīdzināt tiesas izdevumus, kas radušies sakarā ar ierašanos uz tiesas sēdēm.

Kas notiks ar tām lietām, ko tiesa jau sākusī skatīt. Vai tās līdz ar reformu sāks skatīt no jauna?

Likums "Par tiesu varu" noteic, ka lietu, kuru izskatīšana ir uzsākta, turpina izskatīt tas pats tiesnesis, kurš lietu skatīja līdz reformas ieviešanai. Lietas, kuru izskatīšana pēc būtības nebūs uzsākta līdz reorganizācijas pabeigšanai 2016. gada 1. februārim, tiks nodotas tai tiesai, kurai piedienos citas tiesas. Tāpat šai tiesai tiks nodotas lietas, ja iepriekš izlemtā lietā būs izskatāmi ar tiesas sprieduma izpildi saistīti jautājumi. Šo lietu sadale un izskatīšana notiks pēc jaunajiem noteikumiem, ņemot vērā šo tiesu tiesnešu noslodzi, kā arī to lietu sadales kārtību, ko būs noteicis tiesas priekšsēdētājs. Tāpat šādā kārtībā izskatīs lietas, kuru spriedumus būs atcēlušas apelācijas vai kasācijas instance.

Nozīmēto tiesas sēžu saraksts Preiļu rajona tiesā no 9. līdz 16. februārim						
Procesa veids	Tiesas sēdes laiks	Prasītājs	Atbildētājs	Būtība	Tiesas sēdes veids	Tiesnesis
Mutvārdu	9. februāris	Valerijs Petrovs	Boriss Petrovs	hipotēkas nonemšana	Atklāta	R.Krēslīna
Rakstveida	10. februāris	SIA "LĪVĀNU SILTUMS"	Margrieta Cvetkova	maza apmēra prasība par parāda piedziņu		I.Beitāne
Rakstveida	10. februāris	Kristīne Vucāne		maksātspējas pieteikums		I.Galeja
Rakstveida	10. februāris	Rīgas satiksme, Rīgas pašvaldības SIA	Aleksandrs Popovs	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		R.Krēslīna
Rakstveida	10. februāris	Rolands Zvaneris	Tatjana Rjabuškina	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		R.Krēslīna
Mutvārdu	10. februāris	DNB banka	Edgars Čingulis	parāda piedziņa	Atklāta	R.Krēslīna
Mutvārdu	10. februāris		Šanta Patmalniece		Atklāta	A.Stikāne
Mutvārdu	11. februāris	Laura Krēslīna, Kristīne Lazdāne	Žanna Dzene	zaudējuma un morālā katejuma piedziņa	Atklāta	I.Beitāne
Mutvārdu	11. februāris	SIA "PREIĻU SAIMNIEKS"	Vera Upeniece	parāda un līgumsoda piedziņa	Atklāta	R.Krēslīna
Mutvārdu	11. februāris		Oļegs Kovalenko	(kriminālprocess pirmā instance)	Atklāta	A.Stikāne
Rakstveida	15. februāris	Gita Vasaraudze	Aldis Vilks	maza apmēra prasība par uzturīdzekļu piedziņu		R.Krēslīna
Mutvārdu	15. februāris	Aija Vorobjeva	LR Finanšu ministrija	īpašuma tiesību atzīšana	Atklāta	R.Krēslīna
Mutvārdu	16. februāris		Jevgeņijs Golubevs	(administratīvais pārkāpuma process pirmā instance)	Atklāta	I.Beitāne

Informācijas avots www.tiesas.lv.
Sagatavoja T.Elste

PASMAIDĪSIM

☺ ☺ ☺
Satiekas divi draugi.
— Mēs ar Samantu vairs neesam kopā.
— Kāpēc?
— Viņa uzstādīja man ultimātu: vai nu kāzas vai cauri!
— Kāpēc atteicies viņu precēt? Smuka taču un diezgan piemīlīga.
— Viņas māte ir tiesnese, tēvs — advokāts, brālis — policists, māsa — prokurore, tēvocis — notārs! Nedod Dievs, kādreiz šķirties!
☺ ☺ ☺
Vecs vīrs apprec jaunu sievu. Aptuveni pēc gada viņš jau to ved uz dzemdību namu. Pēc dzemdībām iznāk ārsts un saka:
— Jums ir dēls! Kā jums tas izdevās?
Vīrs (ar leņķiem):
— Motors man vienmēr bijis kārtībā!
— Izskatās gan, ka laiks mainīt eļļu!
Jūsu mazulis ir pavisam melns!
☺ ☺ ☺
— Pēteri, kāpēc paradīzē pastaigājas grēcinieki?
— Bēgli, Kungs, bēgli!
☺ ☺ ☺
Uzmanību, mūsu tirdzniecības centrā ir atrasts puisēns — 26 gadi. Vecākus lūdzam atnākt uz būru un apmaksāt divas Sarkanās Mērijas.
☺ ☺ ☺
Jānis un Pēteris sēž cietumā vienā kamerā. Pēteris visu laiku nervozi staigā pa kameru šurpu turpu. Jānis viņam prasa:
— Pēteri, vai tu domā, ka tad, ja tu staigā, tu nesēdi?
☺ ☺ ☺
— Jūs vairs nedrīkstat nākt uz peldēšanas nodarbībām!
— Kāpēc?
— Jūs čurājat baseinā!
— Visi čurā!
— Jā, bet ne jau no trampīna!
☺ ☺ ☺
Sieva atgriežas no nakts maiņas un jautā:
— Dārgais, ko tad galds tik tīrs? Tu pat neesi ēdis?
Papagailis: “Ingucīt, neslauki to galdu tik daudz! Neslauki, citādi mana mulķe neticēs! Neticēs!!!”

SLUDINĀJUMI

SIA Lauku Miesnieks
ieperk mājlopus.
Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 20207132.

SIA AIBI iepērk liellopus,
jaunlopus, aitas, kazas,
zirgus, cūkas.
Labā cena. Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA „LATVIJAS GALA”
ieperk liellopus, aitas,
jaunlopus, zirgus.
Svāri. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

Pārdod

AUDI 100 (sedans, 1989. g. izl., 1,8i, ļoti labā vizuālā un tehniskā stāvoklī, divi riepu komplekti ar diskkiem, zilā krāsā, EUR 850). T.22120706;
AUDI 100 (universāls, 2,5 TDI, 1997. g. izl., TA līdz 11.2016., labā tehniskā un vizuālā stāvoklī, lietie disk, centrālā atslēga, EUR 1400) vai maina. T.27420411;
AUDI 100 AVANT QUATTRO (2,3, benzīns, gaiši brūnā krāsā, jauna TA, cena pēc vienošanās). T.26311236;
AUDI A3 (2005. g. izl., 2,0 TDI, teicamā vizuālā un tehniskā stāvoklī, el. pakete, kruīzkontrolle, klimata kontrole, jauna TA, iēti). T.28742955;
AUDI A4 (1999. g. izl., 2,5, dizēlis, AVANT, 4x4, TA līdz 03.2016., visas ekstrās, nomaksāts nodoklis pa 2015. gadu, EUR 2500, tirgošanās, maina). T.26590877;
AUDI ALLROAD (2003. g. izl., 2,5 TDI, 4x4, ādas salons, jauna TA, ziemas riepas, nomainītas siksnas, rullīši, priekšējie spilveni, kompresors). T.29431483;
AUDI C4 (1993. g. izl., 2,0, gāze, EUR 700), FORD MONDEO (1998. g. izl., 1,8, EUR 550), HONDA CIVIC (1994. g. izl., 1,3, EUR 600), MERCEDES 250D (1990. g. izl., EUR 400), MAZDA 626 (1993. g. izl.). T.29438541;
BMW 320 (2000. g. izl., 2,0, benzīns, automātiskā AK, melnā krāsā, ādas salons, TA līdz 25.12.2015.). T.29492120;
FORD FOCUS (1998. g. izl., ideālā stāvoklī, TA līdz 07.2016.). T.29325308, 64636019;
FORD FUSION (2004. g. izl., TA līdz 27.12.2016., +jaunas ziemas riepas, benzīns, 1,6, Latvijā nav ekspluatēta). T.26165647;
MAZDA 323 (1,8, benzīns, zilā krāsā, labā stāvoklī, ir lietie disk, drošības spilveni). T.26041899;
MERCEDES SPRINTER 208 CDI (2000. g.

izl., ideālā stāvoklī, ieguldījumi nav vajadzīgi, EUR 3999). T.29128985;
OPEL ASTRA (1992. g. izl., EUR 700, 1,6, benzīns, TA līdz 10.2016., ekonomisks, labā stāvoklī, tirgošanās). T.29366245;
OPEL ZAFIRA (2010. g. izl., 1,6, benzīns). T.26085470;
RENAULT ESPACE (2002. g. izl., TA līdz 28.12.2016., EUR 2000), RENAULT MEGANE SCENIC (2005. g. izl., TA līdz 11.01.2017., EUR 2600). T.29708435;
RENAULT KANGOO (2000. g. izl., 1,9D, EUR 1100), CITROEN BERLINGO (1999. g. izl., 1,4, EUR 400), RENAULT LAGUNA (1996. g. izl., 2,0, automāts, EUR 700), VW GOLF (1994. g. izl., 1,8, EUR 330). T.29438541;
VW PASSAT VARIANT (labā stāvoklī, TA līdz 21.12.2016., EUR 1450, 1994. g. izl.). T.26454303;
akumulatoru (gēla, 88 Ah, 1050 A, izmērs 28x20x17). T.29466947;
dekoratīvos diskus (R15, VW, oriģinālos, 4 gab./EUR 15), ieliktnus lietajos diskos (VW, 55 mm, jaunus, EUR 15). T.26488410;
diskus (lietos, R15, BMW, EUR 70/komplekts, parastos, OPEL OMEGA, R15, EUR 50/komplekts). T.29409230;
diskus (vieglmetāla, lietos, R16, 5x115, ar riepām, 4 gab., labā stāvoklī). T.28869343;
minitraktoru (1956. g. izl., FAHR, dizēlis, 22 zirgspēju, EUR 2800) vai maina pret evakuatoru (B kat.). T.22101229;
rezerves daļas (AUDI 80 B4, 100 C4, A4, A6, 1991. – 2001. g. izl., BMW 5 E34, E39, 1991. – 2001. g. izl.). T.22155800;
rezerves daļas (AUDI A6, A4, B4, C4, 100, 80, COUPE, VW PASSAT, GOLF, VENTO, POLO, JETTA, T4, SHARAN, ŠKODA FELICIA, SET TOLEDO, HYUNDAI LANTRA). T.29438541;
rezerves daļas (BMW, MERCEDES, 1988. – 2001. g. izl., FIAT PUNTO, BRAVA, DUCATO, SAAB 9000, 9 – 5, SUBARU LEGACY,

LEONE, KIA SPORTAGE, UAZ 469). T.29438541;
rezerves daļas (FORD FOCUS, GALAXY, WINDSTAR, TRANSIT, ESCORT, PROBE, MONDEO, SCORPIO, SIERRA, CHRYSLER VOYAGER, VISION, TOYOTA COROLLA). T.29438541;
rezerves daļas (FORD GALAXY, FOCUS, FIESTA, MONDEO, KA, 1991. – 2007. g. izl., MAZDA 323, 626, 1992. – 2001. g. izl.). T.22155800;
rezerves daļas (MAZDA 121, 323, 626, MX3, MX6, XEDOS 6, 9, MITSUBISHI CARISMA, GALANT, LANCER, ECLIPSE, NISSAN SUNNY, PRIMERA, PRAIRIE). T.29438541;
rezerves daļas (OPEL ASTRA, VECTRA, CALIBRA, OMEGA, SINTRA, FRONTERA, MONTEREY, CADETT, JEEP CHEROKEE, PONTIAC TRANSSPORT). T.29438541;
rezerves daļas (OPEL OMEGA B, VECTRA B, C, RENAULT LAGUNA, MEGANE SCENIC, 1995. – 2007. g. izl.). T.22155800;
rezerves daļas (RENAULT 21, 11, 19, MEGANE, LAGUNA, PEUGEOT 106, 406, 405, 605, CITROEN ZX, XANTIA, CHRYSLER VOYAGER, VISION). T.29438541;
rezerves daļas (VW GOLF 3, 4, PASSAT B3, B4, B5, SHARAN, POLO, VENTO, ŠKODA OCTAVIA, 1988. – 2003. g. izl.). T.22155800;
rezerves daļas (VW PASSAT B5, 1,9 TDI, 1997. g. izl.). T.29425526;
riepas (185x65 R15, M+S, radzotas, 6 – 7 mm, EUR 15/gab., 235x65 R17, M+S, EUR 20/gab.). T.29409230.

Dažādi

Invalidei vajadzīga aprūpētāja. Dzīvošana obligāti uz vietas privātmājā Livānos. Tālr. 28217541.

19 godalgotas vietas „Tatjanas dienas” konkursā Preiļu 2. vidusskolas skolēniem un skolotājiem

Janvārī jau 17. reizi Rīgā notika krievu kultūras un izglītības attīstībai Latvijā veļlīts konkurss. Konkursta tēma šogad bija “Krievu kino gadsimts”. Programmā – radošie darbi skolēniem un skolotājiem, vizuālās mākslas darbu izstāde, apbalvošana, prezentācijas un noslēguma koncerts “Maskavas namā”. Starp uzvarētājiem dažādos šo svētku konkursos arī Preiļu 2. vidusskolas skolēni un skolotāji. Jau 16 gadus mūsu skola aktīvi piedalās šajos svētkos. Arī šis gads nebija izņēmums, tā

kā skolā mācās ļoti talantīgi skolēni. Janvārī mēs piedalījāmies visos konkursos – bija spilgti teātra uzvedumi, aizraujošas dejas, nopietni zinātniski pētnieciskie darbi, literārās odas un esejas, lugas par mīlestību, izteiksmīgās runas konkursi, kaligrāfijas konkurss un liriskas dziesmas mūsu skolotāju izpildījumā – kopā 50 dalībnieki (no 2.-12. klasei, kā arī pedagogi). Rezultātā – 19 diplomu. Godalgoto vietu ieguvēji:

Zinātniski pētnieciskais konkurss “Krievi Latvijā: kul-

tūra, saknes, likteņi”: nominācija “Ģimenes relikvijas” 1. vieta – Ž.Litavnieka, 8. kl., skolotāja L.Arestova; 3. vieta – V.Petrovs, 12. kl., skolotāja N.Kondratjeva. Nominācija “Mana dzimta”: 2. vieta – V.Krupins, 6. kl., skolotāja L.Arestova. Nominācija “Krievu likteņi”: 1. vieta – D.Nikiforova, 12. kl., skolotāja N.Kondratjeva; 3. vieta – K.Zabalujeva, 8. kl., skolotāja L.Arestova.

Izpildītāju konkurss: nominācija “Horeogrāfija”: 2. vieta – deju kolektīvs “Asortī”, 10.-12. kl., vadītāja R.Gavrilova. Nominā-

cija “Mākslas vārds”: 2. vieta – D.Piskunova, 7. kl., skolotāja N.Kondratjeva.

Nominācija “Pedagogi”: 1. vieta – skolotāju trio “Lira” – R.Gavrilova, I.Kovaļenko, L.Martinova.

Teātra mākslas godalgoto vietu ieguvēji: teātra grupa “Pereženka”, 6. kl., skolotāja L.Arestova – DIPLOMS par izciliem kostīmiem un krāsainu skatuves noformējumu. Teātra kolektīvs “Miniatūru teātris”, 5. kl., skolotāja N.Kondratjeva – DIPLOMS par azartisku spēli

izrādē. Diplomus labāko lomu atveidotājiem: K.Zakutajeva, 6. kl.; V.Fadejeva, 5. kl.; D.Meļņikova, 5. kl.; V.Krupins, 6. kl.; D.Ivanovs, 5. kl.; V.Viksna, 5. kl.

Lugu konkurss: 3. vieta – A.Čabaņuka, 7. kl., skolotāja N.Kondratjeva.

Vizuālās mākslas konkurss: nominācija “Plaša kompozīcija, personāži – lelles”: 2. vieta – A.Ivčenko, 2. kl., skolotāja N.Masenkova.

N.Kondratjeva, krievu valodas un literatūras skolotāja

Kā radušies brauniji

Mikstās, plakanās, parasti kvadrātveidā sagrieztās šokolādes kūciņas radušās Amerikas Savienotajās Valstīs 19. gadsimta beigās un gan ASV, gan Kanādā kļuvas populāras 20. gadsimta sākumā.

Brauniji ir kaut kas pa vidu starp istu kūku un šokolādes cepumiem ar mīkstu tekstūru. Receptēm ir neskaitāmas variācijas, atkarībā no tām brauniji var būt gan blīvāki, gan drupanāki, pārklāti ar glazūru, papildināti ar riekstiem, šokolādes gaba-

līņiem, ogām. Ļoti labi rūgtēni saldo šokolādes garšu braunijos papildina upenes vai ķirši (ziemas sezonā izmantojiet saldētus!).

Parasti braunijus ēd vienkārši ar pirkstiem, neizmantojot kūku dakšīnas. Amerikāņi mēdz tiem piedzert pienu, nereti tos ņem līdzī uz darbu pusdienu kārbās.

Brauniju vēsture ir precīzi datēta – tos pirmo reizi izcepis Čikāgas viesnīcas Palmer House Hotel šefpavārs 1893. gadā, gatavojoties kādai starptautiskai izstādei. Bet brauniju idejiskā radītāja ir viesnīcas

īpašnieka sieva Berta Palmere, kura viesnīcas šefpavāram lūdza izgudrot no miklas gatavotu desertu, kas būtu īpaši piemērots sievietēm, kuras apmeklēs šo izstādi.

Berta Palmere vēlējas saldumu, kas ir mazāks nekā tradicionālās kūkas gabals, ko viegli ēst ar pirkstiem, taču tas joprojām saglabā istas kūkas raksturu.

Pirmos braunijus šefpavārs esot gatavojis ar aprikožu glazūru un valriekstiem, un tāda brauniju recepte joprojām tiek izmantota arī modernajā viesnīcā mūsdienās.

